

Geometrie vectorială

1. Def $V \neq \emptyset$, K -corp comutativ
 +: $V \times V \rightarrow V$ adunare vectorială
 $(v_1, v_2) \mapsto v_1 + v_2$ (op. internă)
 $K \times V \rightarrow V$ înmulțire vectorială cu scalari (op. externă)
 $(d, v) \mapsto dv$

$I(V, +)$ grup abelian $\left\{ \begin{array}{l} \text{- ASOC} \\ \text{- COM} \\ \text{- (\exists) ELEM NEUTRU} \\ \text{- \forall eln să admită un opus} \end{array} \right.$

$$\begin{aligned} 1. & (d_1 + d_2)v = d_1v + d_2v \\ 2. & d(v_1 + v_2) = dv_1 + dv_2 \quad \forall v_1, v_2, v \in V \\ 3. & d(d_2 v) = d_1(d_2 v) \quad \forall d_1, d_2, d \in K \\ 4. & 1 \cdot v = v \end{aligned}$$

$(V/K, +, \cdot)$ sp. vect. peste corp cu K
 $K = \mathbb{R} \rightarrow$ sp. vect. real
 $K = \mathbb{C} \rightarrow$ sp. vect. complex

Exemplu

a) K -corp comutativ

$(K/k, +, \cdot)$ - structură naturată de corp

Orice corp comutativ poate fi organizat peste el împărțit în subcorpuri

b) $H \subseteq K$ $(K/H, +, \cdot)$ - sp. vect peste H

subcorpuri $\{(H/h_1, h_2) \in H \mid h_1, h_2 \in H\}$
 $\{h_1 \cdot h_2^{-1} \in H\}$

Orice subcorp poate fi extins pătră obține o structură naturală de spațiu vectorial și căldură peste subcorpuri

pentru a) \mathbb{C}/\mathbb{C} , \mathbb{R}/\mathbb{R} , \mathbb{Q}/\mathbb{Q} sp. vect.

b) \mathbb{C}/\mathbb{R} , \mathbb{C}/\mathbb{Q} , \mathbb{R}/\mathbb{Q}

2. $K^n = K \times K \times \dots \times K = \{(x_1, \dots, x_n) \mid x_i \in K, \forall i=1, n\}$

+: $K^n \times K^n \rightarrow K^n$
 $(x_1, \dots, x_n) + (y_1, \dots, y_n) = \text{def} (x_1 + y_1, x_2 + y_2, \dots, x_n + y_n)$

$(\forall)(x_1, \dots, x_n), (y_1, \dots, y_n) \in K^n$, ademas vale:

$$d(x_1, \dots, x_n) \stackrel{\text{def}}{=} (dx_1, dx_2, \dots, dx_n) \in K^n$$

caso particular. $K = \mathbb{R}$ ($\mathbb{R}^n / \mathbb{R}, +, \cdot$) si $v \in \mathbb{R}$
 $K = \mathbb{C} (\mathbb{C}^n / \mathbb{C}, +, \cdot)$ si $v \in \mathbb{C}$

3. $M_{(m,n)}(K)$ - mult. matricial de tipo (m, n) en K

$$+ : M_{(m,n)}(K) \times M_{(m,n)}(K) \rightarrow M_{(m,n)}(K)$$

$$A + B = (a_{ij} + b_{ij}) \quad i=1, m \quad j=1, n$$

ad. matricial

$$\cdot : K \times M_{(m,n)}(K) \rightarrow M_{(m,n)}(K)$$

$$dA = (da_{ij}) \quad i=1, m \quad j=1, n$$

mult. matricial en K .

4. $K[X]$ mult. polinomios de X en K si

es igual con K'

$(K[X]/K, +, \cdot)$ - sp. vect. peste K

b) $(K_n[X]/K, +, \cdot)$ sp. vect. peste K

5. p. $K = \mathbb{R}$ ($\mathbb{R}[X]/\mathbb{R}, +, \cdot$) sp. vect. red.

$K = \mathbb{C}$ ($\mathbb{C}[X]/\mathbb{C}, +, \cdot$) sp. vect. complex

Línea independientes / Línea dependientes / Sist de generat.

Def V/K - sp. vect. peste K

$$S = \{v_1, \dots, v_n\} \subset V$$

S s. n. sistema de vectores linea indep do

$$(\#) d_1 v_1 + d_2 v_2 + \dots + d_n v_n = 0_V \Rightarrow d_1 = d_2 = \dots = d_n = 0$$

Obs S.n. s.v. liniar ind. dacă $\{V\}$ combinație liniară nula și reprezintă numai cu scalari nuli

- a) $v \neq a_v = \{v\}$ s.v. lin. ind.
 b) $\{V\}$ submulțime nevide a unui spațiu de vectori liniar ind.
 este s.v. liniar.

Ex \mathbb{R}^n

$$S = \{v_i = (1, 0, \dots, 0), (0, 1, 0, \dots, 0), \dots, (0, \dots, 0, 1)\}$$

$$\dots, (0, \dots, 0, 1)\}, \quad S \subset \mathbb{R}^n, \text{ s.v. liniar ind.}$$

$$\text{Fie } d_1, e_1 + d_2 e_2 + \dots + d_n e_n = 0_{\mathbb{R}^n}$$

$$d_i \in \mathbb{R}, \forall i=1 \dots n$$

$$= 1(d_1, 0, \dots, 0) + (0, d_2, \dots, 0) + \dots + (0, 0, \dots, 0, d_n) = 0_{\mathbb{R}^n}$$

$$\rightarrow (d_1, d_2, \dots, d_n) = 0_{\mathbb{R}^n} \Rightarrow d_1 = d_2 = \dots = d_n = 0.$$

Lin. dep.

Def V/K sp.vet pe te K
 $S = \{v_1, v_2, \dots, v_n\} \subset V$

Obs S s.m. s.v. liniar dep. dacă nu este liniar.

Obs S s.v. liniar dep. dacă $\{V\}$ comb liniare nule care și reprezintă cu scalari, nu doar nuli

$\{V\}$ nu este core sau core conține vet. Dacă liniar dep.

Ex \mathbb{R}^3 , $S = \{(v_1 = (1, 2, 3)), v_2 = (0, -1, 2), v_3 = (1, 1, 1)\} \subset \mathbb{R}^3$

$$v_1 + v_2 = v_3$$

$$v_1 + v_2 - v_3 = 0_{\mathbb{R}^3} \text{ (nu) rel. de dep. liniar.}$$

Sist de gen.

Def V/K - sp.vet pe te K
 $S = \{v_1, v_2, \dots, v_n\} \subset V$

S s.m. sist de gen pt V dacă:

$\forall v \in V, \exists d_1, d_2, \dots, d_n \in K$ astfel încât $v = d_1 v_1 + \dots + d_n v_n$

Def S.n. sp.vet care admite un sist de generare finit s.n. finit generat (ex 1) \mathbb{R}^n - sp.vet finit gen. $\mathbb{R}[X]$ - sp.vet infinit gen.

Baza Def Fie V/K sp.vet finit generat BCV
 baza des $\left\{ \begin{array}{l} 1) B \text{ s.v. liniar ind.} \\ 2) B \text{ doar de gen pt } V \end{array} \right.$

Ex 1) \mathbb{R}^n

$$B_0 = \{e_1 = \{1, 0, \dots, 0\}, e_2 = \{0, 1, \dots, 0\}, \dots, e_n = \{0, 0, \dots, 1\}\}$$

$\Rightarrow \{0, 0, \dots, 1\}\} - \text{base canonique}$

2) $\mathcal{M}(q^n, q^n)$ ($q \in \mathbb{N}$) (g)

$$B_0 = \{E_{ij}^{(q)}\}_{i=1, j=1}^{m, n}$$

$\text{base can. } \sqrt{J} = \sqrt{J_h} E_{ij}^{(q)}$

3) $\mathbb{R}[x]/I$ ($I \subset \mathbb{R}$) (g)

$$B_0 = \{1, x, \dots, x^n\}$$

base can

b) $\mathbb{R}_n[x]/I$ $B_0 = \{1, x, \dots, x^n\}$
 base can

4) \mathbb{C}/I $B_0 = \{1, i\}$
 $\text{base can, } i^2 = -1$
 $B_1 = \{-1, 1+i\}$ - base inhérente

(P) Def Cechur: V/k sp. vect finit gen.

$$B = \{v_1, v_2, \dots, v_n\} \subset V$$

$\text{base } \exists i \forall v \in V \exists! d_1, d_2, \dots, d_n \in K$,
 $v = d_1 v_1 + d_2 v_2 + \dots + d_n v_n$

Dern $B \subset V \Rightarrow B \subseteq V$ lin. ind.
 $\text{base } \exists B \text{ s. de gpt } V$

$\Rightarrow \forall v \in V, \exists d_1, \dots, d_n \in K$ a.s.

$$v = \sum_{i=1}^n d_i v_i$$

$$\beta_1(\beta) \quad \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_n \in K \text{ a.s. } v = \sum_{i=1}^n \beta_i v_i$$

$$\Rightarrow \sum_{i=1}^n (\alpha_i - \beta_i) v_i = 0_V \Rightarrow \alpha_i - \beta_i = 0,$$

$(\forall i) i=1, n \Rightarrow \alpha_i = \beta_i \quad (\forall i) i=1, n \text{ g.c.d.}$

(P) a) sp. vect admet multe base

b) \forall 2 baze de acelasi sp. vect au acelasi cardinal (iese din formă)

def. Cardinalul tuturor basenilor unui sp. vect. este
 cardinalul dim. sp. vect. respectiv.

V/k m. vect
 $B \subset V$ und $B = n \text{ dim}_k V = n$

Exemple 1. \mathbb{R}^*

$$\dim_{\mathbb{R}} \mathbb{R}^n = n$$

2. $M_{(m,n)}(\mathbb{R})$

$$\dim_{\mathbb{R}} M_{(m,n)}(\mathbb{R}) = m \cdot n$$

3. $R[x]/\mathbb{R}$

$$\dim_{\mathbb{R}} R[x] = \infty$$

$R_n[x]/\mathbb{R}$

$$\dim_{\mathbb{R}} R_n[x] = n$$

4. $\dim_{\mathbb{R}} \mathbb{C} = 2$

Th. Rechtsinbasierung

Frei V/k m. vect finit generat
 $G = \{g_1, g_2, \dots, g_n\} \subset V$ stt de gen.

$$A = \{f_1, \dots, f_n\} \subset V$$

Asturct 1) $n \leq s$ si (f) A v. lin. Ind.
 $f \subset G$ in $A \cup A$
 $= B \subset V$

[P] V/k m. vect. finit generat, $\dim_k V = n$ best
 $S = \{v_1, v_2, \dots, v_n\} \subset V$

UASE 1) S - sv. lin. Ind.
 2) S - s. de gen pt V
 3) S - best

GEOMETRIE
CURS 2

V sp vectorial/corp (comutativ) $K = \mathbb{R}$ sau \mathbb{C})

Ex: \mathbb{R}^m , $M(m, m, K) \cong \mathbb{R}^{m \times m}$, $P_m(x) := \{f \in K[x]/\deg f \leq m\}, K[x]$
(polinoame)

* Sistem liniar independent $\{v_1, \dots, v_k\}$ $\sum_{i=1}^k a_i v_i = 0 \Rightarrow a_i = 0, i = 1, k$ $\sum_{i=1}^k a_i v_i = \text{comb liniara cu scalor } a_i e_k$

* Sistem de generator $\{v_1, \dots, v_m\}$ este sistem de generator

* Dati $\{v_1, \dots, v_m\} =: S$ dacă $\forall v \in V, \exists a_1, \dots, a_m$ astfel că $v = a_1 v_1 + \dots + a_m v_m$
 $\dim(S) := \text{sp}(S) = \{ \sum a_i v_i / a_i \in K \}$ (operatorie liniară)
 $\text{sp}(V) = \{ a v / a \in K \}$

* Bază $B \subset V$, sistem de generator liniar independent

Ex: \mathbb{R}^m $B = \{e_1, \dots, e_m\}$ $e_i = (0, 0, \dots, \underset{i}{1}, \dots, 0)$

a) $P_m(x)$ $f_0 = 1, f_1 = x, f_2 = x^2, \dots, f_m = x^m$

b) $K[x]$ $1, x, x^2, \dots, x^m$

c) $M(m, n, K)$ $E_j = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ ($a_{ij}) = \sum a_{ij} \cdot E_j$

Teorema 1: Orice spațiu vectorial admite bază.

Teorema 2: Orice spațiu vectorial finit generat admite bază.
Orice două baze au același cardinal

Obs: $\forall v \in V$ finit generat dacă are un sistem de generatori finit.

Teorema 3: $S = \{v_1, \dots, v_k\}$ este de gen pp ca $v_i \in \text{sp}\{v_1, v_{i-1}, v_i, v_{i+1}, v_k\}$

Ex: \mathbb{R}^2 $S = \{(1, 0), (1, 1), (0, 1)\}$ $v_1 = v_1 + v_3$, $v_2 \in \text{sp}\{v_1, v_3\}$

Obs: $\{v_1, \dots, v_k\}$ liniar independent (ordonat) $v_0 \neq 0$

⇒ fiecare v_i independent de predecesor

Demonstrare: Te: cimplicată de:

Legea schimbului (Steinitz) Te: $S = \{x_1, \dots, x_n\}$ sistem de generator și $\{y_1, \dots, y_m\}$ sistem liniar independent

Atunci există $s \in S$ astfel încât $y_1, \dots, y_m \in s$ și s este un sistem de generatori.

În particular $\#S \geq m$ (când ceea ce să se genereze corespunde cardinalului sistemului de generatori)

Fie B_1, B_2 baze. Cum B_1 este un sistem de generatori și B_2 este finit indiferent

$$\#B_1 \geq \#B_2 \\ \Leftrightarrow \#B_1 \leq \#B_2 \quad \Rightarrow \#B_1 = \#B_2$$

Dem: Asemenea schimbare.

Sistem finit indiferent $y_1 = a_1x_1 + \dots + a_kx_k + 0 \Rightarrow$ fără nicio reperare a scăderii menajării, fie el să

$$\Rightarrow x_1 = \frac{1}{a_1}y_1 - \frac{a_2}{a_1}x_2 - \dots - \frac{a_k}{a_1}x_k \Rightarrow h(y_1, x_2, \dots, x_k) \text{ este de gen.}$$

$y_2 = a_1y_1 + a_2x_2 + \dots + a_kx_k$ (alți scalarii decât inițial)

Dacă $a_1 = \dots = a_k = 0 \Rightarrow y_2 = a_1y_1 \Rightarrow h(y_1, y_2, \dots, y_m)$ dependență

\Rightarrow cel puțin un ac, $i = \overline{2, k}$ finit, fie el a_i

$$\Rightarrow x_i = \frac{1}{a_m}y_m - \frac{a_1}{a_m}y_1 - \frac{a_2}{a_m}y_2 - \dots - \frac{a_{i-1}}{a_m}y_{i-1} \Rightarrow h(y_1, y_2, \dots, x_m)$$

Definiție: Pe un spațiu vectorial finit generat, cord comun al sistemelor de generatori și dimensiune.

$$\dim V = m(V^m)$$

Fie V^m , $B = \{b_1, \dots, b_m\}$ bază

$\forall v \in V$, $v = a_1e_1 + \dots + a_m e_m$ cu a_1, \dots, a_m care determină

Dacă, fără primul abstracție, $v = \sum_1^m a_i e_i = \sum_1^m b_i e_i \Rightarrow \sum_1^m (a_i - b_i) e_i = 0 \Rightarrow$

$$a_i - b_i = 0, i = \overline{1, m}$$

Scalarii a_1, \dots, a_m sunt coordonatele lui v în bază B .

Ex: În \mathbb{R}^3 bază canonică $e_1 = (1, 0, 0)$, $e_2 = (0, 1, 0)$, $e_3 = (0, 0, 1)$

$\forall v \in (\mathbb{R}^3)$ $\Rightarrow v = x_1e_1 + x_2e_2 + x_3e_3$

Schimbarea bazei Fie $B = \{b_1, \dots, b_m\}$, $B' = \{b'_1, \dots, b'_m\}$ $i = \overline{1, m}$

$$\alpha = \sum_1^m a_i e_i = \sum_1^m a'_i \cdot e'_i$$

degeneră cînd (ai) și (ai')?

$$e_i = \sum_{j=1}^m a_{ij} e_j, i = \overline{1, m}$$

$$\begin{aligned} \text{dim } e_i \cdot e_j &= \sum_{k=1}^m b_{kj} e_k \Rightarrow e_j = \sum_{k=1}^m b_{kj} e_k = \sum_{k=1}^m b_{kj} \sum_{i=1}^m a_{ik} e_i \\ &= \sum_{i=1}^m \underbrace{\left(\sum_{k=1}^m a_{ik} b_{kj} \right)}_{x_i} e_i \end{aligned}$$

h.c.m. cînd $\sum_{k=1}^m a_{ik} b_{kj} = \delta_{ij} \Rightarrow A \cdot B = I_m$

Deci: Matricea (de treccare, transpozitie) de la o bază la alta este inversabilă
Dacă A face treccarea de la B la B', atunci A⁻¹ face treccarea de la B' la B.

Ex: $I_m \in \mathbb{R}^3$ $e_1 = (1, 1, 1)$, $e_2 = (1, 0, 1)$, $e_3 = (1, 0, 0)$

$$a_1 e_1 + a_2 e_2 + a_3 e_3 = 0$$

$$\begin{cases} a_1 + a_2 + a_3 = 0 \\ a_1 + a_2 = 0 \\ a_1 + a_2 = 0 \end{cases}$$

sist de ecuații compatibil cu zero

$$\begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \end{vmatrix} \neq 0$$

$$e'_1 = (1, 1, 2) \quad e'_2 = (1, 0, 2), \quad e'_3 = (-1, 0, 1)$$

$$\begin{vmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 2 & 2 & 1 \end{vmatrix} = 3 \neq 0$$

$$e'_i = \sum a_{ij} e_i$$

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} = a_{11} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} + a_{21} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} + a_{31} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \Leftrightarrow \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} = \frac{a_{11} + a_{21} + a_{31}}{a_{11} + a_{21}}$$

$$= \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a_{11} \\ a_{21} \\ a_{31} \end{pmatrix}$$

$$\text{Trebuie } v = \sum_{i=1}^m a'_i e'_i = \sum_{i=1}^m a'_i \sum_{j=1}^m a_{ij} e_j = \sum_{j=1}^m \left(\sum_{i=1}^m a_{ij} a'_i \right) e_j$$

$$\sum_{j=1}^m a_{ij} a'_j \Rightarrow \boxed{\sum_{j=1}^m a_{ij} a'_j = \delta_{ij}, j = \overline{1, m}} \quad A \cdot V \cdot B' = V \cdot B$$

-curs 3-

Subspatiu vectorial

Fie V/K și $U \subseteq V$ Def. U este subspatiu vectorial pentru oricare $x, y \in U$,

$$x + y \in U$$

$$\alpha x \in U, \forall \alpha \in K$$

Obs. 1: U este subspatiu $\Leftrightarrow ax + by \in U,$
 $\forall a, b \in K; x, y \in U$ Obs. 2. În particular $(U, +)$ subgrup în $(V, +)$

0) $\{0\} \subseteq V, \forall V \subseteq V$

Exemplu: 1) $V = K^m, m < n \quad K^m \rightarrow K^n$

$$(x_1, \dots, x_m) \mapsto (x_1, \dots, x_m, 0, \dots, 0)$$

2) $\{A \in M(m, n, K) / \text{tr} A = 0\} \subseteq M(m, n, K)$
matricile de număr nulă

3) $\{A \in M(m, n, K) / A = A^T\} \subseteq M(m, n, K)$
simetrice

4) $V = \{f: \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}\}$

 $C(\mathbb{R}^m, \mathbb{R}) := \{f: \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R} / f \text{ continuă}\}$
e subspatiu din $V.$

5) $P_m(x) \subset K[x]$

Obs. $\dim U = p$ se numește p -plan $\dim V = n, \dim U = n-1 \Rightarrow$ hiperplanContraexemplu: sferele nu sunt subspatii,
reuniunile de drepte nu sunt subspatii.

Obs. În \mathbb{R}^n orice dreaptă prin origine
e un subspațiu 1-dimensional

Obs. Dacă U_1, U_2 subspații $\Rightarrow U_1 \cap U_2$ e
subspațiu, dar $U_1 \cup U_2$ nu e subspațiu. De fapt
 $U_1 \cap U_2$ e subspațiu Δ -lambda (mult arbitrară).
Exemplu important. S de mână.

Fie $A \in M(m, n, K)$ matrice cu m
linii și n coloane și $S(A) := \{x \in K^n \mid Ax = 0\}$
(sistem omogen cu matricea A), $S(A) \subset K^n$
subspațiu

$$X_1, X_2 \in S(A) \Rightarrow AX_1 = 0, AX_2 = 0 \Rightarrow \\ A(X_1 + X_2) = 0 \\ A(a \cdot X_1) = a(A \cdot X_1) = a \cdot 0 = 0.$$

$$\boxed{\dim S(A) = n - \text{rang}(A)}$$

$$AX = 0 \quad \left| \begin{array}{l} a_{11}X_1 + \dots + a_{1m}X_m = 0 \\ a_{21}X_1 + \dots + a_{2m}X_m = 0 \\ \vdots \\ a_{m1}X_1 + \dots + a_{mm}X_m = 0 \end{array} \right.$$

Fie $r = \text{rang } A$. $\left\{ \begin{array}{l} a_{11}X_1 + \dots + a_{1r}X_r = \\ \vdots \\ -a_{1n+1}\lambda_1 - \dots - a_{1m}\lambda_{m-1} \\ a_{rr}X_1 + \dots + a_{rn}X_r = \\ -a_{rx+1}\lambda_1 - \dots - a_{mn}\lambda_{m-r} \end{array} \right.$

Sol generală $\left(\frac{\Delta_1}{\Delta}, \dots, \frac{\Delta_x}{\Delta}, \lambda_1, \dots, \lambda_{m-r} \right)$

dépende liniar de $\lambda_1, \dots, \lambda_{m-r}$.

$$x = \sum x_1 \lambda_1 + \dots + x_r \lambda_{m-r}$$

$$\Delta_2 = (-1)$$

$$\dots + a_{1m} \lambda_{1m} + \dots + a_{nn} \lambda_{nn}$$

$$\dots + a_{n1} \lambda_{n1} + \dots + a_{mm} \lambda_{mm}$$

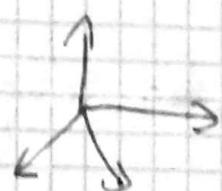
$$= \begin{vmatrix} d \cdot a & x+y & b \\ d \cdot c & x+y & d \\ d \cdot m & x+y & n \end{vmatrix} = d \begin{vmatrix} a & x & b \\ c & x & d \\ m & x & n \end{vmatrix} + d \begin{vmatrix} a & x & b \\ c & x & d \\ m & x+y & n \end{vmatrix}$$

Teorema Fie $U \subset V$ submultime. U este subspaciu vectorial (de dimensiune p) dacă există o bază în V a.t. coordonatele vectorilor din U satisfac un sistem liniar omogen

Dem „ \Rightarrow ” Fie $\{e_1, \dots, e_p\}$ în V . În particular $\{e_1, \dots, e_p\}$ este liniar independent în V
 \Rightarrow îl pot completa la o bază $\{e_1, \dots, e_p, e_{p+1}, \dots, e_n\}$ în V , $\forall u \in U \Rightarrow u = a_1 e_1 + \dots + a_p e_p + 0 \cdot e_{p+1} + \dots + 0 \cdot e_n$.

U are în bază lui V coordonatele

$$[u] = \begin{pmatrix} a_1 \\ \vdots \\ a_p \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix} \Rightarrow$$

coord. lui sunt soluțiile unui sistem $\begin{cases} x_{p+1} = 0 \\ \vdots \\ x_n = 0 \end{cases}$

Obs. Odată fixată o bază în V , pot privi V ca pe K^n , $\forall v \in V$.

$$v = \sum x_i e_i \quad v \leftrightarrow \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix} \in K^n$$

\Rightarrow orice subspaciu $U \subset V$ poate fi privit ca $K^p \subset K^n$

Teoria subspațiilor vectoriale se reduce la studiul sistemelor liniare.

Deci dacă V este subsapțiu de dimensiune p în V fixând o bază $\{e_1, \dots, e_n\}$ în V subsapțul U este descris de ecuația:

$$\{A \cdot X' = 0$$

$$\text{rang } A = n-p$$

X' reprez. coord. vectorilor din U în baza dată.

$A \cdot X = 0$ se poate scrie sub forma:

$$x_i = \sum_{j=1}^p b_{ij} t_j, \quad i \leq p \quad (\text{formă parametrică})$$

$$x_i = t_i, \quad i = \overline{p+1, m}$$

În particular, ecuația unui hiperplan ($\dim U = m-1$) este $a_1 x_1 + \dots + a_m x_m = 0$.

Obs. Un subsapțiu de dimensiune p este intersecția a $m-p$ hiperplane.

Fie S o submultime $\subset V$

$$\angle(S) := \left\{ \sum_{i=1}^k a_i v_i \mid k \in \mathbb{N}, a_i \in K, v_i \in S \right\}$$

acoperirea liniară / span-ul lui S

$$\sum_{i=1}^k a_i v_i + \sum_{j=1}^l b_j v_j$$

$$= \sum_{i=1}^{k+l} a_i v_i \in \angle(S)$$

$$b_1 = a_{k+1}$$

$$b_l = a_{k+l}$$

$$\angle \cdot \sum a_i v_i = \sum (\alpha a_i) \cdot v_i \in \angle(S) =$$

$\angle(S)$ este subsapțiu

Ex: $v \neq 0$ $S = \{av\}$

$\angle(S) = \{a \cdot v \mid a \in K\}$

dreapta generată de v

P: $\angle(S) = \bigcap_{U \in S} U$; U subspace,

(cel mai mic subspace care-l
contine pe S)

Dubă inclusiune
⇒ trivială

Corolar $\angle(U) = U$

Cor. $\angle(\angle(S)) = \angle(S)$.

Obs $U_1 \cup U_2$ nu e subspace

? Reuniunea a 2 subspacii nu e subspace

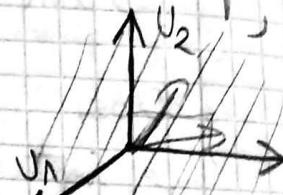
Def.

$$U_1 + U_2 := \angle(U_1 \cup U_2)$$

Obs. $U_1 + U_2 = \{u_1 + u_2 \mid u_1 \in U_1, u_2 \in U_2\}$

Scrierea nu e unică!

Atunci când descompunerea $u_1 + u_2$
e unică suma se numește directă $U_1 \oplus U_2$

P: Suma e directă $\Leftrightarrow U_1 \cap U_2 = \{0\}$

$$u_1 + u_2 = u_1' + u_2' \Leftrightarrow$$

$$u_1 - u_1' = u_2' - u_2.$$

U_1 U_2

Teorema Grossmann

$$\boxed{\dim(U_1 + U_2) = \dim U_1 + \dim U_2 - \dim(U_1 \cap U_2)}$$

Demonstratie

Fie $\{e'_1, \dots, e'_p\}$ bază în $U_1 \cap U_2$
 $(\dim U_1 \cap U_2 = p) \Rightarrow \{e'_1, \dots, e'_p\}$ liniar independent

în U_1, U_2

Completați la o bază $\{e_1, \dots, e_p, f_{p+1}, \dots, f_2\}$
 a lui U_1 ($\dim U_1 = s$)

$\{e_1, \dots, e_p, g_{p+1}, \dots, g_s\}$
 a lui U_2 ($\dim U_2 = s$)

Așăz că $\{e_1, \dots, e_p, f_{p+1}, \dots, f_2, g_{p+1}, \dots, g_s\}$ este
 bază în $U_1 + U_2$. Cum? lin ind + sist generat

lin ind. $a_1 e_1 + \dots + a_p e_p + b_{p+1} f_{p+1} + \dots + b_2 f_2 =$

$\underbrace{(c_{p+1} g_{p+1} + \dots + c_s g_s)}_{U_1 \cap U_2}$

$U_1 \cap U_2$

$$\Rightarrow b_j = 0, c_j = 0 \Rightarrow a_1 e_1 + \dots + a_p e_p = 0$$

$$\Rightarrow a_i = 0 \Rightarrow \text{lin ind}$$

sist de generatori

$$u \in U_1 + U_2 \Rightarrow u = u_1 + u_2 = \sum a_i e_i$$

$$= (\sum a_i e_i + \sum b_j f_j) + (\sum a'_i e'_i + \sum c'_j g'_j)$$

$$\dim = p + s - p + 2 - p = s + 2 - p$$

Curs 4 Geometrie Aplicații liniare

Def: $f: V \rightarrow W$ s.m. aplicație liniară

$$\text{daca } f(x+y) = f(x) + f(y)$$

$$f(ax) = af(x), \forall a \in K$$

Obs: 1) $f(0) = 0$

2) f e morfism între $(V, +), (W, +)$

Obs: f e aplic. liniară $\Leftrightarrow f\left(\sum_{i=1}^k a_i x_i\right) = \sum_{i=1}^k a_i f(x_i)$
 $\forall k \in \mathbb{N}, x_i \in V, a_i \in K$

Exemple:

1) $V \rightarrow W, f(x) = 0$

2) $f: \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^n, f(x_1, \dots, x_n) = (a_1 x_1, \dots, a_n x_n)$

3) Fie $A \in M(n, m, K)$ $f: K^m \rightarrow K^n$ prin

$$f(x) = A \cdot x$$

Obs: ex 2) e caz part pt 3), pt $A = \begin{pmatrix} a_1 & a_2 & \dots & a_m \end{pmatrix}$

4) $\mathcal{D}: C^{\infty}(\mathbb{R}) \rightarrow C^{\infty}(\mathbb{R}), \mathcal{D}(f) = f'$

~~toate~~ funcții ce se obțin de o inf. de ori
iar derivatele sunt funcții continue

5) $f_{\lambda}: K[X] \rightarrow K, f_{\lambda}(P) = P(\lambda)$

$$6) M(n, K) \xrightarrow{f} M(n, K)$$

$$f(A) = {}^t A$$

$$7) M(n, K) \xrightarrow{\text{Tr}} K \quad A \mapsto \text{Tr}(A) = \sum_{i=1}^n (a_{ii})$$

↑
Trace

el. de pe diag.
principală

Obs: $V_1 \xrightarrow{f_1} V_2 \xrightarrow{f_2} V_3 \Rightarrow f_2 \circ f_1$ liniară

Def: $f: V \rightarrow W$ s.m. izomorfism dacă e liniară și bijecțivă

în acest caz $f^{-1}: W \rightarrow V$ e liniară

$$L(V, W) := \{f: V \rightarrow W \text{ liniare}\}$$

Obs: $L(V, W)$ e sp. vectorial/ K

$$(f+g)(x) := f(x) + g(x) \quad \forall x \in V$$

ad. funcții ad. vectori

$$(\alpha f)(x) := \alpha f(x)$$

$$\text{End}(V) := L(V, V)$$

aplicații liniare de la V la V

$$GL(V) := \{f: V \rightarrow V, \text{ izomorf.}\}$$

grup cu „zero”

Obs: Dacă există $V \xrightarrow{f} W$ izom., spațiul $V \cong W$ s.m. izomorfe

Obs: Fie $E \neq \emptyset$, $\forall K$ sp. vect. și există o bij. $f: E \rightarrow V$

Def. o structură sp. vect/ K pe E

$$\begin{array}{l} x, y \in E \quad x + y := f^{-1}(f(x) + f(y)) \Rightarrow E \text{ sp. vect } / K \\ a \in K \quad a \cdot x := f^{-1}(a \cdot f(x)) \end{array}$$

Fie $f: V \rightarrow W$ liniară

$$\begin{array}{l} \text{Ker } f = \{x \in V / f(x) = 0\} \subset V \\ \text{"kernel" = "nucleu"} \\ f(ax) = af(x) = 0 \\ \Rightarrow \text{Ker } f \text{ e subspace vectorial în } V \\ \text{im } f = \{y \in W / \exists x \in V, f(x) = y\} \subset W \text{ subspace} \end{array}$$

P: Fie $f \in L(V, W)$ Atunci

$$1) f \text{ e inj.} \Leftrightarrow \text{Ker } f = \{0\}$$

$$2) f \text{ e surjectivă} \Leftrightarrow \text{im } f = W$$

$$\begin{aligned} \text{Dacă: } 1) & \Rightarrow f \text{ im} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} f(x_1) = f(x_2) \\ \Rightarrow x_1 - x_2 \end{array} \right\} \Rightarrow \\ & \Leftarrow \text{Pres. că } f(x) = 0 \Rightarrow f(x) = f(0) \Rightarrow x = 0 \\ & \text{Dacă } f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow f(x_1) - f(x_2) = 0 \Rightarrow f(x_1 - x_2) = 0 \\ & \Rightarrow x_1 - x_2 \in \text{Ker } f \Rightarrow x_1 - x_2 = 0 \Rightarrow x_1 = x_2 \end{aligned}$$

Th: Fie $f \in L(V, W)$. Atunci

dimensiunea $\text{Ker } f + \dim \text{im } f = \dim V$

Dacă Fie $\{e_1, \dots, e_k\}$ în $\text{Ker } f$

Completau-lă o bază $\{e_1, \dots, e_k, g_{k+1}, \dots, g_m\}$ în V

Așa că $\{f(g_{k+1}), \dots, f(g_m)\}$ bază în $\text{im } f$

$$\sum_{i=k+1}^m a_i f(g_i) = 0$$

$$f\left(\sum_{i=k+1}^m a_i g_i\right) = 0 \Rightarrow \sum_{i=k+1}^m a_i g_i \in \text{Ker } f$$

$$\Rightarrow \sum_{i=k+1}^m a_i g_i = \sum_{j=1}^{k+1} b_j e_j \Rightarrow a_i = 0, b_j = 0$$

Prop: Fie $f \in L(V, W)$. Atunci

- 1) f transformă un sistem liniar independent într-un sistem liniar independent \Leftrightarrow injectivă $\forall S \subset V, S$ lin. ind., $f(S)$ c/p
- 2) $\forall S \subset V, S \neq \emptyset$, $f(S) \subset W$ și gen. \Leftrightarrow surjectivă.
- 3) $f(\text{bază}) = \text{bază} \Leftrightarrow f$ e izomorfism

Th $V \cong K^n \Leftrightarrow \dim V = n$

în particular $V \cong W \Leftrightarrow \dim V = \dim W$

Dacă: Fie $n = \dim V$ Fie $\{e_1, \dots, e_n\}$ bază $V \rightarrow x = \sum_{i=1}^n x_i e_i$

$$f: V \rightarrow K^n, f(x) = \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} \in K^n$$

$$x = \sum x_i e_i, y = \sum y_i e_i$$

$$\begin{aligned} &\xrightarrow{x+y = \sum (x_i+y_i)e_i = f(x+y)} \\ &= f(x) + f(y) \end{aligned}$$

$$f(ax) = a f(x) \text{ izomorf.}$$

$$ax = \sum (a x_i) e_i$$

Fie $f: V \rightarrow V'$ liniară

$B = \{e_1, \dots, e_m\}$ bază în V

$B' = \{e'_1, \dots, e'_{m'}, f - u - V'$

$$f(e_i) = \sum_{j=1}^{m'} a_{ji} e'_j, \quad i = \overline{1, m}$$

$$\underset{v}{x} = \sum_{i=1}^m x_i e_i, \quad f(x) = f\left(\sum_{i=1}^m x_i e_i\right) = \sum_i x_i f(e_i) =$$

$$= \sum_{i=1}^m x_i \cdot \sum_{j=1}^{m'} a_{ji} e'_j = \sum_{j=1}^{m'} \left(\sum_{i=1}^m a_{ji} x_i \right) e'_j$$

Dacă $f(x) \in V'$, $f(x) = \sum_{j=1}^{m'} x'_j e'_j \Rightarrow \boxed{x'_j = \sum_{i=1}^m a_{ji} x_i}$

$$V \ni x \xrightarrow{B} [x] = \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix} \in K^m$$

$$[f(x)]_{B'} = A \cdot [x]_B, \quad A = [f]_B^{B'}$$

Ce se întâmplă la schimbarea bazei?

Fie $\bar{B} = \{\bar{e}_1, \dots, \bar{e}_m\}$, $\bar{B}' = \{\bar{e}'_1, \dots, \bar{e}'_{m'}\}$

$$\bar{e}_i = \sum_{j=1}^m c_{ji} e_j \quad C = (c_{ij}) \text{ inversabilă}$$

$$\bar{e}'_k = \sum_{l=1}^{m'} \bar{c}_{lk} e'_l \quad C = (\bar{c}_{lk}) \text{ inversabilă}$$

$$f(\bar{e}_i) = \sum_{j=1}^{m'} \bar{a}_{ji} \bar{e}_i = f\left(\sum_{k=1}^m c_{ki} e_k\right) = \sum_{k=1}^m c_{ki} f(e_k) =$$

$$= \sum_{k=1}^m c_{ki} \sum_{j=1}^{m'} a_{jk} e'_j = \sum_{j=1}^{m'} \left(\sum_{k=1}^m a_{jk} c_{ki} \right) e'_j = \sum_{j=1}^{m'} \bar{a}_{ji} \sum_{l=1}^{m'} \bar{c}_{lj} \bar{e}'_l$$

$$= \underbrace{\sum_{l=1}^{m'} \left(\sum_{j=1}^{m'} \bar{c}_{lj} \bar{a}_{ji} \right) \bar{e}'_l}_{5/7}$$

$$\sum_{k=1}^n a_{jk} c_{ki} = \sum_{j=1}^m \bar{c}_{kj} \bar{a}_{ji}$$

$$\bar{C}^{-1} \cdot \bar{A} \cdot C = \bar{C} \cdot \bar{A}$$

$$\boxed{\bar{A} = \bar{C}^{-1} A C}$$

Corolar: Se poate defini $\text{rg}(f) := \text{rg } A$ și $\text{rg}(f)$ nu depinde de bazele cu care se calculează A

Aplicație: $f: V \rightarrow W$ cine e $\text{Ker } f$?

Fixez baze $B, B' \rightsquigarrow A = [f]$

$$V \ni x \in \text{Ker } f \Leftrightarrow f(x) = 0 \Leftrightarrow A[x] = 0 \Leftrightarrow A \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix} = 0 \text{ sist lin.}$$

$\text{Ker } f$ e spațiul soluțiilor $S_f \Rightarrow \dim \text{Ker } f = n - \text{rg}(f)$, unde $n = \dim V \Rightarrow \text{rg}(f) = \dim \text{Im } f$

$$\underline{\text{Ex: }} f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3 \quad f(x_1, x_2, x_3) = f(x_1 + x_2, x_1 - x_2, x_3)$$

$$A = [f] = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \det A \neq 0 \Rightarrow \text{rg}(f) = 3$$

$$\bar{B} = \{e_1 + e_2, e_1 - e_2, e_3\} = \{\bar{e}_1, \bar{e}_2, \bar{e}_3\}$$

$$C = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \det C \neq 0$$

$$[f]_{\bar{B}} = A \cdot C = A^2$$

$$f(\bar{e}_1) = f(e_1 + e_2) = f(e_1) + f(e_2) = \text{col}_1(A) + \text{col}_2(A)$$

$$f(\bar{e}_2) = f(e_1) - f(e_2) = \text{col}_1(A) - \text{col}_2(A)$$

$$f(\bar{e}_3) = f(e_3) = \text{col}_3(A)$$

Ex: $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$

$$f(x_1, x_2, x_3) = (x_1 - x_2, x_1 + x_2, x_1 + x_3)$$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} \quad \left\{ \begin{array}{l} x_1 - x_2 = 0 \\ x_1 + x_2 = 0 \\ x_1 + x_3 = 0 \end{array} \right. \quad \left| \begin{array}{l} x_1 - x_2 = y_1 \\ x_1 + x_2 = y_2 \\ x_1 + x_3 = y_3 \\ x_1 + x_3 = y_3 \end{array} \right. \Rightarrow y_2 = y_3$$

$$\text{Ker } f = \{(0, 0, 0)\} \quad \text{im } f = \{(\alpha, \beta, \beta; \gamma)\}$$

Prop

Fie $\{e_1, \dots, e_n\}$ bază în V și v_1, \dots, v_m

Atunci există o unică aplicație liniară $f: V \rightarrow W$ a. 1

$$f(e_i) = v_i$$

$$\forall x \in V, x = \sum x_i e_i \Rightarrow f(x) = f(\sum x_i e_i) = \sum f(x_i) f(e_i) = \sum x_i v_i$$

Structura endomorfismelor

$f \in \text{End}(V)$ $f: V \rightarrow V$

$$f(ax+by) = af(x) + bf(y)$$

Problema: Există (găsită) ună bază „convenabilă” pt. mătrică $[f]$ (să fie că mai simplă)

Ex: $V = V_1 \oplus V_2$ ($V_k = V_1 + V_2$, $V_1 \cap V_2 = \{0\}$)

$$f(V_1) \subseteq V_1 \quad f(V_2) \subseteq V_2$$

Dacă $B = \{ \underbrace{e_1, \dots, e_m}_{V_1}, \underbrace{e_{m+1}, \dots, e_n}_{V_2} \} \Rightarrow [f] = \begin{pmatrix} A_1 & 0 \\ 0 & A_2 \end{pmatrix}$, $A_i = [f|_{V_i}]$

Def: $f(U) \subseteq U$, U subspace, atunci U s.n. subspace invariant

Idealul: să avem n subspacii invariante de dim 1 în sumă directă

$\exists \{e_1, \dots, e_n\}$ bază, cu $f(e_i) = \lambda_i e_i$

$$\Rightarrow [f] = \begin{pmatrix} \lambda_1 & & \\ & \ddots & \\ & & \lambda_n \end{pmatrix} = \text{diag}(\lambda_i)$$

Def: $v \in V \setminus \{0\}$ s.n. vector propriu (principal) asociat valoare proprie (principală)

$$\lambda \in K \text{ dacă } f(v) = \lambda \cdot v$$

Obs: 1) $f(v) = \lambda v \Rightarrow \langle v \rangle$ e invariant

$$\{a \cdot v \mid a \in K\}$$

$$f(av) = a f(v) = a \lambda \cdot v = (a\lambda)v \in \langle v \rangle$$

2) Dacă $V_\lambda = \{v \in V \setminus \{0\} \mid f(v) = \lambda v\}$ este subspace vectorial

$$v_1, v_2 \in V_\lambda \Rightarrow f(a_1 v_1 + a_2 v_2) = a_1 f(v_1) + a_2 f(v_2) = a_1 \lambda v_1 + a_2 \lambda v_2 = \lambda(a_1 v_1 + a_2 v_2) \in V_\lambda$$

Fie λ o valoare proprie $\Rightarrow \exists v \neq 0, f(v) = \lambda v$ (1)

Fie $B = \{e_1, \dots, e_n\}$ bază arbitrară

$$f(e_1) = \sum_{i=1}^n a_{ji} e_i$$

$$v = \sum v_j e_j$$

$$f(v) = \lambda v \Leftrightarrow A \cdot \begin{pmatrix} v_1 \\ \vdots \\ v_n \end{pmatrix} = \lambda \begin{pmatrix} v_1 \\ \vdots \\ v_n \end{pmatrix}$$

$$(A - \lambda J_n) \begin{pmatrix} v_1 \\ \vdots \\ v_n \end{pmatrix} = 0 \quad (2)$$

Din (1), (2) \Rightarrow sistemul are sol. nenulă $\Rightarrow \det(A - \lambda J_n) = 0$

Determinant
 $B = (b_{ij})$
 $\det B = \sum_{\tau \in S_n} \text{sgn}(\tau) \cdot a_{1\tau(1)} \cdots a_{n\tau(n)}$

$$A - \lambda J_n = \begin{pmatrix} a_{11} - \lambda & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} - \lambda & \dots & a_{2n} \\ \vdots & & & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} - \lambda \end{pmatrix}$$

$$P_f(\lambda) = \det(A - \lambda J_n) \quad \text{pol. de grad } n$$

Valoare proprie ale lui f sunt rădăcinile din K ale lui P_f (= polinomul caracteristic)

Obs: Dacă se folosește o altă bază B' în care matricea lui f este A' , avem relația: $A' = C^{-1}AC$ pt. C inversabilă.

$$\begin{aligned} \det(A' - \lambda J_n) &= \det(C^{-1}AC - \lambda C^{-1}C) = \det(C^{-1}(A - \lambda J_n)C) = \\ &= \det C^{-1} \det(A - \lambda J_n) \det C \quad (\text{produs com. de nr. în corpul } K) \\ &= \det(A - \lambda J_n) \end{aligned}$$

$\Rightarrow P_f$ e bine definit (nu depinde de baza în care îl calculăm)

Tie m_λ : = multiplicitatea valorii proprii λ ca rădăcină ($\in K$) a lui P_f .

Lui λ i se asociază subspacele V_λ

$$P_1 \dim V_\lambda \leq m_\lambda$$

Dem: Presupunând red. la abs.:

$$\text{Tie } m_\lambda = n_\lambda = \dim V_\lambda > m_\lambda$$

Tie $\{e_1, \dots, e_{n_\lambda}, e_{n_\lambda+1}, \dots, e_n\}$ bază în V

$$f(e_i) = \lambda e_i, i \leq n_\lambda$$

$$[f] = \left(\begin{array}{c|c} \lambda & \\ \hline & \lambda \end{array} \right) \xrightarrow{\text{linia } n\lambda}$$

$$P_f(x) = (x-\lambda)^{n_\lambda} \cdot Q(x) \Rightarrow m_\lambda \geq n_\lambda > m_\lambda \quad \text{ab}$$

P2 Vectorii proprii asociati unor valori proprii distincte sunt liniar indep.
(Fie $v_i \sim \lambda_i, \lambda_i \neq \lambda_j \Rightarrow \{v_1, \dots, v_K\}$ indep)

Dem

$$\text{Fie } \sum_{i=1}^K a_i v_i = 0 \quad | \cdot \lambda_K \neq 0$$

$$\sum_{i=1}^K a_i f(v_i) = f(\sum_{i=1}^K a_i v_i) = 0 \Rightarrow \sum_{i=1}^K a_i \lambda_i v_i = 0$$

$$\sum_{i=1}^K a_i v_i = 0$$

$$\sum_{i=1}^{K-1} \lambda_i a_i v_i = 0$$

$$\sum_{i=1}^{K-1} a_i (\lambda_K - \lambda_i) v_i = 0 \Rightarrow \{v_i\}_{i=1,K-1} \text{ lin. indep ab}$$

Teorema

Obs: Daca $\exists \{e_1, \dots, e_n\}$ a.t. $f(e_i) = \lambda_i$, spunem ca f e diagonalizabil

T. Fie $f \in \text{End}(V/K)$, f e diagonalizabil (\exists o baza de vectori proprii $\Leftrightarrow P_f$ are toate rădăcinile in K si $m_\lambda = \dim V_\lambda \forall$ val. proprie λ)

Dem " \Rightarrow " Fie $\{e_i\}$, $f(e_i) = \mu_i, i = \overline{1, n}$ $[f] = \text{diag}(\mu_i)$

$\lambda_1, \dots, \lambda_r$ val distincte ale lui μ_i

$$m_1 \quad m_2 \quad m_1 + \dots + m_r = \boxed{n}$$

$$[f] = A = \left(\begin{array}{c|c} \lambda_1 & \\ \hline & \lambda_2 \\ \hline & \dots \\ \hline & \lambda_r \end{array} \right) \begin{matrix} \text{l.in. } m_1 \\ \text{l.in. } m_2 \\ \vdots \\ \text{l.in. } m_r \end{matrix}$$

$$\det(A - x \cdot J_n) = (x - \lambda_1)^{m_1} (x - \lambda_2)^{m_2} \cdots (x - \lambda_n)^{m_n}$$

$P_f(x)$

\Rightarrow răd. lui $P_f(x)$ sunt $\lambda_1, \dots, \lambda_n$ cu multiplicitățile m_1, \dots, m_n

" \Leftarrow "

Aleg baze în V_{λ_i}

$\{e_1, \dots, e_{m_1}\}$ bază V_{λ_1}

$\{e_{m_1+1}, \dots, e_{m_1+m_2}\}$ V_{λ_2}

Așa că $B_1 \cup B_2 \cup \dots$ e bază în V

$$[f|_{V_{\lambda_1}}] = \begin{pmatrix} \lambda_1 & & \\ & \ddots & \\ & & \lambda_n \end{pmatrix} \quad m_1 \times m_1$$

$$[f|_{V_{\lambda_2}}] = \begin{pmatrix} \lambda_2 & & \\ & \ddots & \\ & & \lambda_2 \end{pmatrix} \quad m_2 \times m_2$$

Cum $\#(B_1 \cup B_2 \cup \dots \cup B_n) = n$
cardinal

e suficient să arăt că e lin. indep.

$$\left. \begin{array}{l} \sum_{i=1}^{m_1} a_i e_i + \sum_{i=m_1+1}^{m_1+m_2} a_i e_i + \dots = 0 \\ V_{\lambda_1} \qquad \qquad V_{\lambda_2} \\ \hline P_2 \qquad \sum_{i=1}^{m_1} a_i e_i, \sum_{i=m_1+1}^{m_1+m_2} a_i e_i, \dots \text{ind} \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{array}{l} \sum_{i=1}^{m_1} a_i e_i = 0 \Rightarrow a_i = 0 \\ \sum_{i=m_1+1}^{m_1+m_2} a_i e_i = 0 \Rightarrow a_i = 0 \end{array}$$

Obs: Fie f diagonalizabil și $A = [f]_B$. Atunci există o bază B' în care

$[f]$ e diag. Fie C - matricea de trecere $B \rightarrow B' \Rightarrow C^{-1}AC$ e diagonală.

Def o rel de echivalentă: $A \sim A' \Leftrightarrow \exists C \text{ diag } A' = C^{-1}AC$

$$A^n = ?$$

$$A = C^{-1} A C = C^{-1} \begin{pmatrix} \lambda_1 & & \\ & \ddots & \\ & & \lambda_n \end{pmatrix} C$$

$$A^n = C^{-1} \begin{pmatrix} \lambda_1^n & & \\ & \ddots & \\ & & \lambda_n^n \end{pmatrix} C$$

Exercitiu:

$$1) f(x, y, z) = (x+y+3z, x+5y+z, 3x+y+z)$$

$$[f] = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 3 \\ 1 & 5 & 1 \\ 3 & 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$$\det(A - \lambda J_3) = \begin{vmatrix} 1-\lambda & 1 & 3 \\ 1 & 5-\lambda & 1 \\ 3 & 1 & 1-\lambda \end{vmatrix} \stackrel{*}{=} \begin{vmatrix} 1-\lambda & 1 & 3 \\ 1 & 5-\lambda & 1 \\ 3 & 1 & 1-\lambda \end{vmatrix} = (5-\lambda)[(1-\lambda)(\lambda+2) - 6-3\lambda] - [(-\lambda+2) - 2 - \lambda] =$$

$$= (5-\lambda)(\lambda^2 - \lambda - 8) = (\lambda-4)(\lambda-2)(\lambda+2)$$

$\Rightarrow f \in \text{diag}$

$$[f] = \begin{pmatrix} 4 & & \\ & 2 & \\ & & -2 \end{pmatrix}$$

Găsirea vectorilor proprii

$$\text{pt } \lambda = 4$$

$$(A - 4J_3) \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = 0$$

$$\begin{array}{l} \textcircled{*} \\ \left\{ \begin{array}{l} -3x+y+3z=0 \\ x+y+z=0 \\ 3x+y-3z=0 \end{array} \right. \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} -3x+y=-3\alpha \\ x+y=-\alpha \\ 3x+y=3\alpha \end{array} \right. \Rightarrow x=\frac{1}{2}\alpha \end{array}$$

$$V_4 = \left\{ \left(\frac{1}{2}\alpha, \frac{-3}{2}\alpha, \alpha \right) \mid \alpha \in \mathbb{R} \right\}$$

$$e_1 = (1, -3, 2)$$

$$e_1 = (1, -3, 2) \quad (\alpha=2)$$

$$2) f(x, y, z) = (3x+8z, 3x-y+6z, -2x-5z)$$

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 0 & 8 \\ 3 & -1 & 6 \\ -2 & 0 & -5 \end{pmatrix}$$

$$\det(A - \lambda I_3) = \begin{pmatrix} 3-\lambda & 0 & 8 \\ 3 & -1-\lambda & 6 \\ -2 & 0 & -5-\lambda \end{pmatrix}$$

$$\lambda = -1, m_\lambda = 3$$

$$\begin{pmatrix} 4 & 0 & 8 \\ 3 & 0 & 6 \\ -2 & 0 & -4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$x + 2z = 0$$

$$\text{Soluția: } (-2\alpha, \beta, \alpha) \quad \alpha, \beta \in \mathbb{R}$$

$$\dim V_{-1} = 2 < m_{-1} = 3$$

↓
f nu e diagonalizabil

$$\text{O bază în } V_{-1}: \quad e_1 = (0, 1, 0)$$

$$e_2 = (-2, 0, 1)$$

Ex: Găsiți condiții necesare și suficiente ca 2 endom diag să se diag. simultan

Geometrie C6

Forme biliniare și forme patraticе

Formă biliniară dacă este liniară în raport cu fiecare ag

$$g(ax+by, z) = ag(x, z) + bg(y, z)$$

$$g(x, ay+bz) = ag(x, y) + bg(x, z)$$

Obs: simetrică: $g(x, y) = g(y, x)$

antisimetrică: $g(x, y) = -g(y, x)$

Ex: Pe \mathbb{R}^n , $g(x, y) = \sum x_i y_i$ sim

$$\mathbb{R}^{2n}, g(x, y) = \sum_1^n (x_{2i-1} y_{2i} - x_{2i} y_{2i-1}) \text{ antisim}$$

Fie $B = \{e_1, \dots, e_n\}$ bază

$$g_{ij} = g(e_i, e_j) \quad G = (g_{ij})$$

$$x = \sum x_i e_i$$

$$y = \sum y_j e_j$$

$$g(x, y) = g\left(\sum x_i e_i, \sum y_j e_j\right) = \sum_{i,j} x_i y_j g(e_i, e_j) = \sum_{i,j} x_i y_j g_{ij} \quad (*)$$

$$X = \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix}, \quad Y = \begin{pmatrix} y_1 \\ \vdots \\ y_n \end{pmatrix}$$

$$g(x, y) = {}^t X G Y = (x_1, \dots, x_n) G \begin{pmatrix} y_1 \\ \vdots \\ y_n \end{pmatrix}$$

La o schimbare de bază $B' = \{e'_k\}$, $e'_k = \sum a_{ek} e_e$

$$g\left(\sum x'_k e'_k, \sum y'_m e'_m\right) = \sum x'_k y'_m g\left(\sum a_{ek} e_e, \sum a_{sm} e_s\right) = x'_k y'_m a_{ek} a_{sm} g_{es}$$

$$= {}^t X' ({}^t A G A) Y'$$

$G^t = {}^t A G A$ cu A nedegenerat (matricea de trecere între baze)

\Rightarrow se pot defini:

rangul unei f. biliniare

$$\operatorname{rg}(g) := \operatorname{rg} G$$

$$g \text{ sim} \Leftrightarrow {}^t X G Y \Leftrightarrow {}^t Y {}^t G X \quad \forall X, Y \Rightarrow G = {}^t G$$

$$g \text{ antisim} \Leftrightarrow G = -{}^t G$$

Obs.: Dacă g e sim. (sau antisim.)

$$\operatorname{Ker}(g) := \{x \in V / g(x, y) = 0 \quad \forall y \in V\}$$

g (care e sim sau antisim) se numește nedegenerată dacă $\operatorname{Ker}g = \{0\}$

$$\text{Obs: } g(x, y) = 0 \quad \forall y \Rightarrow \begin{array}{l} {}^t X G Y = 0 \\ \uparrow \\ x \in \operatorname{Ker}g \end{array} \quad \begin{array}{l} \forall y \\ {}^t X G = 0 \Leftrightarrow {}^t G X = 0 \end{array}$$

$$\operatorname{Ker}g \neq \{0\} \Leftrightarrow \det G = 0 \Leftrightarrow \operatorname{rg} g < n$$

g e degenerată

căracteristică
caracteristică de K

Fie $g: V \times V \rightarrow K$ simetrică

$$q: V \rightarrow K, q(x) = g(x, x)$$

$$q(x) = \sum g_{ij} x_i x_j = {}^t X G X$$

q e forma patratică asociată lui g

$$\text{Obs: } g(x, y) = \frac{1}{2} (q(x+y) - q(x) - q(y)) \quad (\text{identitatea de polarizare})$$

Obs: Matricea G e matricea formei patratice

Obs: rangul lui q def $\operatorname{rg} g$

$$\text{Există o bază în care } q(x) = \sum_1^n q_i x_i^2, n = \operatorname{rg} g$$

L formă canonica

Dacă q e în forma canonica atunci $Q = \begin{pmatrix} a_{11} & \dots & 0 \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & \dots & 0 \end{pmatrix}$

Teorema (Gauss): Pt. că formă patratică există un reper în care ea ia forma canonica

Dem: Fie $B = \{e_i\}$ $q(x) = \sum g_{ij} x_i x_j$ ($g_{ij} = g_{ji}$)

Inductie după nr. m de coordonate care apar în scrierea lui q

$$m=1 \quad g_{11} = x_1^2 \quad \checkmark$$

$$m \mapsto m+1 \quad q(x) = \sum_{i,j=1}^m g_{ij} x_i x_j$$

Nu e posibil ca toți $g_{ii} = 0$

În caz contrar, $\exists g_{ij} \neq 0 \quad i \neq j$

$$\begin{aligned} \text{Punem} \quad u_i &= x_i + x_j \\ u_j &= x_i - x_j \\ u_k &= x_k \quad k \neq i, j \end{aligned}$$

$$\begin{cases} x_i = u_i + u_j \\ x_j = u_i - u_j \\ x_k = u_k \quad k \neq i, j \end{cases}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & & & & & \\ & 0 & & & & \\ & & 1 & & & \\ & & & 0 & \dots & \\ & & & & 1 & \\ & & & & & 1 \end{pmatrix}$$

Fie $g_{11} \neq 0$

→ pe presupun de la început că \exists un $g_{ii} \neq 0$

Fie $g_{11} \neq 0$

Grupez termenii în x_1

$$\begin{aligned} q(x) &= g_{11} x_1^2 + 2g_{12} x_1 x_2 + \dots + 2g_{1n} x_1 x_n + q'(x) = \left(\sqrt{g_{11}} x_1 + \frac{g_{12}}{\sqrt{g_{11}}} x_2 + \dots + \frac{g_{1n}}{\sqrt{g_{11}}} x_n \right)^2 - \\ &\quad - \frac{g_{12}^2}{g_{11}} x_2^2 - \dots - \frac{g_{1n}^2}{g_{11}} x_n^2 + g q'(x) = \end{aligned}$$

$$= \left(\sqrt{g_{11}} x_1 + \frac{g_{12}}{\sqrt{g_{11}}} x_2 + \dots + \frac{g_{1n}}{\sqrt{g_{11}}} x_n \right)^2 + g q''(x)$$

nu conține decat $x_2 \dots x_n$

Fac schimbarea de coordonate

$$v_1 = \sqrt{g_{11}} x_1 + \frac{g_{12}}{\sqrt{g_{11}}} x_2 + \dots + \frac{g_{1n}}{\sqrt{g_{11}}} x_n$$

$$v_i = x_i \quad i \geq 2$$

$$\Rightarrow q(v) = v_1^2 + q^I(v)$$

$$\begin{aligned} &\text{II ef. ip. de inducție} \\ &\sum_2^n a_i v_i^2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Obs: } g_{11}x_1^2 + 2g_{12}x_1x_2 + \dots + 2g_{1n}x_1x_n &= g_{11}(x_1^2 + 2\frac{g_{12}}{g_{11}}x_1x_2 + \dots + 2\frac{g_{1n}}{g_{11}}x_1x_n) = \\ &= g_{11}(x_1 + \frac{g_{12}}{g_{11}}x_2 + \dots + \frac{g_{1n}}{g_{11}}x_n)^2 - \dots \end{aligned}$$

Obs: Am dem. în particular că o matrice simetrică are toate valori proprii reale și multiplicitățile liniare algebrice coincid cu multiplicitățile geometrice.

$$\text{Ex: } q(x) = x_1x_2 + x_1x_3 - x_2x_3 \quad (\text{pe } \mathbb{R}^3)$$

$$\begin{cases} x_1 = v_1 + v_2 \\ x_2 = v_1 - v_2 \\ x_3 = v_3 \end{cases}$$

$$q(v) = v_1^2 - v_2^2 + v_1v_3 + v_2v_3 - v_1v_3 + v_2v_3 = v_1^2 - v_2^2 + 2v_2v_3$$

$$2. v_1^2 - (v_2^2 + 2v_2v_3) = v_1^2 - (v_2^2 + v_3^2 + v_2v_3) \quad (\text{pozibil să fie greșit la calcul})$$

$$v_1 = v_1$$

$$v_2 = v_2 + v_3 \quad \Rightarrow q(v) = v_1^2 - v_2^2 + v_3^2$$

$$v_3 = v_3$$

$$\text{Obs: Dacă } K = \mathbb{R} \text{ și } q(x) = \sum_{i=1}^n a_i x_i^2$$

Renumerează coord a.s. $q(x) = \sum_1^p a_i x_i^2 + \sum_{p+1}^n a_i x_i^2$ cu $a_1, \dots, a_p > 0$ și $a_{p+1}, \dots, a_n < 0$

Sch. de coord.:

$$\left\{ \begin{array}{l} x_i = \frac{1}{\sqrt{\alpha_i}} u_i \quad i = \overline{1, p} \\ x_j = \frac{1}{\sqrt{-\alpha_j}} u_j \quad j = \overline{p+1, n} \\ x_k = u_k \quad k = \overline{n+1, n} \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow q(u) = u_1^2 + \dots + u_p^2 - u_{p+1}^2 - \dots - u_n^2$$

\Rightarrow $q(u)$ este o formă patratică pe \mathbb{R} . Nr. de termeni > 0 (respectiv

T. (Sylvester): Fie q o formă patratică pe \mathbb{R} . Nr. de termeni > 0 (respectiv

< 0) dintr-o formă canonică nu depinde de bază.

(E același pt. toate formele canonice)

Obs: Nr de termeni negativ s.n. index

Dacă o formă patratică reală are $n=n$ și index 0, ea se numește pozitiv definită.

Obs: G e poz. def. dacă toate valorile proprii sunt pozitive

Metoda lui Jacobi

$$\begin{pmatrix} g_{11} & g_{12} & \dots & g_{1n} \\ g_{21} & g_{22} & \dots & g_{2n} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ g_{n1} & g_{n2} & \dots & g_{nn} \end{pmatrix} \text{ e poz def. dacă } \begin{array}{l} g_{11} > 0 \\ |g_{11} \ g_{12}| > 0 \\ \vdots \\ g_{21} \ g_{22} \end{array}$$

P Valorile proprii ale unei matrice sunt reale

simetrice sunt reale

antisimetrice sunt pur imaginar

Def: Fie λ val proprie pt. G ($\lambda \in \mathbb{C}$)

$$\exists v \neq 0 \text{ a.t. } G \cdot v = \lambda v$$

vector coloană într-o bază

$$v_i \cdot \left| \sum_{j=1}^n g_{ij} v_j = \lambda v_i, \ i = \overline{1, n} \right.$$

$$\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n g_{ij} v_j \bar{v_i} = \lambda \sum v_i \bar{v_i}$$

$$G \text{ sim} \Rightarrow \sum_{i,j} g_{ij} (\underbrace{v_j \bar{v_i} + v_i \bar{v_j}}_{\in \mathbb{R}}) = \lambda \underbrace{\sum |v_i|^2}_{\in \mathbb{R}} \Rightarrow \lambda \in \mathbb{R}$$

$$G \text{ antisim} \sum_{i,j} g_{ij} (v_j \bar{v_i} - v_i \bar{v_j}) \Rightarrow \lambda \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R} \quad (\bar{z} = -z)$$

Geometrie Curs 7

Forma canonică Jordan

Definire: $f \in \text{End}(V) \rightsquigarrow$ valori proprii (și multimi proprii)

$\Rightarrow \det(A - \lambda I_m), A = [f]$ rădăcini ale ec. pol. $P_f(\lambda) = 0$

Teorema: În baza în care $[f]$ e diagonală \Leftrightarrow toate valoriile proprii sunt în K și mult. algebrice coincid cu cele geometrice.

Morală: În general, un endomorfism nu se diagonalizează.

Ost: Datează o matrice A , $\exists U$ nedegenerată a.i. $U^{-1}AU$ să fie diagonală (cu λ_i pe diagonală).

Lucrăm peste \mathbb{C} :

$$\text{Bloc Jordan } J_p := \begin{pmatrix} \lambda & & 0 \\ & \ddots & \\ 0 & & \lambda \end{pmatrix} \in M(p, \mathbb{C})$$

$$\text{Matrice în forma } J: \left(\begin{array}{cccc} J_{p_1}(\lambda_1) & & & \\ & J_{p_2}(\lambda_2) & & 0 \\ & & \ddots & \\ 0 & & & J_{p_K}(\lambda_K) \end{array} \right) \quad p_1 + \dots + p_K = m$$

Teorema: $f \in \text{End}(V/\mathbb{C})$. Atunci există o bază a lui V în care matricea lui f are forma Jordan. Altfel spus: datează o matrice $A \in M(n, \mathbb{C})$ există $U \in M(n, \mathbb{C})$ inversabilă a.i. $U^{-1}AU$ să fie în forma Jordan.

În plus, forma Jordan e unică până la o permutare a blocurilor.

Demonstratie: 1. De unde apar blocurile Jordan?

Fie $f \in \text{End}(V)$. $f \circ \dots \circ f = 0$ (compatibil cu \circ) \rightsquigarrow (Fie A cu $A^p = 0$).
 f endomorfism nulpotent.

$$\text{Exercițiu: } P_f(X) = X^p$$

Fie $v \in V \setminus \{0\}$ a.i. $f^p(v) = 0 \Rightarrow \{v, f(v), f^2(v), \dots, f^{p-1}(v)\}$ e liniar independent.
 $a_0v + a_1f(v) + \dots + a_{p-1}f^{p-1}(v) = 0$. Se aplică f .

Prusupun $p=m \Rightarrow \{v, f(v), \dots, f^{m-1}(v)\}$ e bază în V .

$A = [f]$ în baza asta?

$$\Rightarrow A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & & \\ & \ddots & & \\ 0 & & \ddots & 0 \\ & & & 0 \end{pmatrix} = J_m(0)$$

$$f(e_i) = f(f^{i-1}(e_i)) = f^i(e_i) = e_{i+1}$$

În general vor avea $\{v_0, f(v_0), \dots, f^{p_i-1}(v_0)\} \rightarrow \mathcal{J}_{p_i}$
 $\{w, f(w), \dots, f^{q_j-1}(w)\} \rightarrow \mathcal{J}_{p_j}$

Corespond unei descompuneri $V = V_1^{p_1} \oplus V_2^{p_2} \oplus \dots \oplus V_k^{p_k}$.
 Vom avea m_i blocuri de dim n_i .

$$m_2 = n_1 - n_2$$

$$m_k = n_1 - \dots - n_k$$

Relație: $m_i = \text{rg } A^{i-1} - 2\text{rg } A^i + \text{rg } A^{i+1}$

Exemplu: $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 0 \\ -1 & 2 & 0 & 1 \\ -1 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & -1 & -1 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow P_A = X^4$
 $\text{rg } A = 2$

$$A^2 = \begin{pmatrix} -2 & 2 & -2 & 2 \\ -2 & 2 & -2 & 2 \\ 2 & -2 & 2 & -2 \\ 2 & -2 & 2 & -2 \end{pmatrix}, \quad \text{rg } A^2 = 2n, \quad A^3 = 0_4 \Rightarrow \text{rg } A^3 = \text{rg } A^k = 0 \quad \forall k \geq 3$$

$$m_1 = \text{rg } A^0 - 2\text{rg } A^1 + \text{rg } A^2 = 4 - 2 \cdot 2 + 1 = 1 \Rightarrow 1 \text{ bloc de dim } n.$$

$$m_2 = 0 \Rightarrow 0 \text{ blocuri de dim } 2.$$

$$m_3 = 1 \Rightarrow 1 \text{ bloc de dim } 3,$$

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} = \mathcal{J}_A.$$

În general, $f \in \text{End}(V_{\mathbb{C}})$. Fixez o bază $[f] = A$.

$$P_f(X) = \prod (X - \lambda_i)^{p_i}, \quad \lambda_i \in \mathbb{C}, \quad p_1 + \dots + p_k = m.$$

Dacă există o singură valoare proprie λ , atunci $f - \lambda \cdot \frac{1}{\sqrt{v}}$
 (cu matricea $A - \lambda I_m$) $\Rightarrow (A + \lambda I_m)^m = 0 \Rightarrow A - \lambda I_m$ este mulțimea cu
 forma \mathcal{J} : $(\mathcal{J}_{p_1}(\lambda), \dots, \mathcal{J}_{p_k}(\lambda))$. Atunci f va avea forma \mathcal{J} $(\mathcal{J}_{p_1}(\lambda), \dots, \mathcal{J}_{p_k}(\lambda))$

În cazul general (*): fiecare λ_i produce un subspațiu invariant V_{λ_i}
 Exemplu: $A = \begin{pmatrix} 6 & -9 & 5 & 4 \\ 7 & -13 & 8 & 7 \\ 8 & -14 & 11 & 8 \\ 1 & -2 & 1 & -3 \end{pmatrix}$

$$1. P(X) = \det(A - X \cdot I_4) = (X-2)^3(X-1)$$

$$2. \text{ Valoare proprie } \lambda_1 = 2, \quad \lambda_2 = 1 \quad \dim V_{\lambda_1} = 3 \quad \dim V_{\lambda_2} = 1.$$

3. Pentru $\lambda_2 = 1$, sună singur bloc \mathcal{J} de dimensiune 1.

$\lambda_1 = 2 \Rightarrow$ pot avea blocuri de dimensiune 1, 2, 3.

Calculăm $B = A - \lambda_1 \cdot I_4, B^2, B^3, \dots$

$$\Rightarrow \text{rang } B = 2 \quad \text{rg } B^2 = 1 \quad \text{rg } B^3 = 1$$

Geom C7
pag 3.

$m_1 = 1 \Rightarrow$ un singur bloc de dim 1.

$m_2 = 1 \Rightarrow$ un bloc de dim 2.

$m_3 = 0 \Rightarrow$ nu am blocuri de dim 3.

$$\Rightarrow J = \begin{pmatrix} 1 & & \\ & 2 & \\ & & \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix} \end{pmatrix}$$

Aplicatii:

$$A = \begin{pmatrix} J_1 & & \\ & J_2 & \\ & & \dots & J_k \end{pmatrix} \rightarrow A^P = \begin{pmatrix} J_1^P & & \\ & J_2^P & \\ & & \dots & J_k^P \end{pmatrix}$$

$$[J]^{-1} = J.$$

$$B^P = U J^P U^{-1}$$

2. Teorema A $\in M(n, \mathbb{C})$ P_A - polinomul caracteristic

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$$

$$P_A(x) = \begin{vmatrix} 1-x & 2 \\ 3 & 4-x \end{vmatrix} = x^2 - 5x + (-2) = x^2 - \text{tr} A x + \det A.$$

$$A^2 = \begin{pmatrix} 7 & 10 \\ 15 & 22 \end{pmatrix}$$

$$A^2 - 5A - 2I_2 = 0_2$$

$$P_A = x^n - \text{tr} A \cdot x^{n-1} + (\sum a_{ij} a_{ke}) x^{n-2} + \dots + \det A.$$

Teorema Hamilton-Cayley: $P_A(A) = 0$.

Corolar: $A^m \in \text{sp}\{A^0, A^1, \dots, A^{m-1}\}$

Obs: $\det(A - \lambda I) = \det([J]^{-1} A [J] - \lambda I) \Rightarrow P_A = P_J \cdot \det J = P_{J_A}$

\Rightarrow e suficient de dim. H - c pt. $A = J$ (matricea în forma J)

$$P_J = \prod_{i=1}^k P_{J_i}$$

$$\det J = \det J_1 \cdot \det J_2 \dots \det J_k$$

$$P_J = \det \begin{pmatrix} J_1 - \lambda I_{m_1} & & \\ & \ddots & \\ & & J_k - \lambda I_{m_k} \end{pmatrix} = \det(J_1 - \lambda I_{m_1}) \cdot \dots \cdot \det(J_k - \lambda I_{m_k}) = P_{J_1} \dots P_{J_k}$$

$$P_J(J) = 0 \text{ e suf. să arăt că } P_{J_i}(J_i) = 0 \forall i$$

E suf. să aducem H - c pt. $J = \begin{pmatrix} \lambda & & \\ & \ddots & \\ & & \lambda \end{pmatrix}$ $P_J = (X - \lambda)^P$

$$P_J(J) = (J - \lambda I_P)^P = 0.$$

Def. Polinomul minimal u_A al matricei A este polinomul monic de grad minim care are A ca primă rădăcină.

$$u_A(A) = 0 \text{ și } f \text{ cu } f(A) = 0, \text{ gr } f > \text{gr } u_A.$$

Corolar: Polinomul minimal împarte polinomul caracteristic.

are A printre rădăcini.

$$(m_A(A) = 0 \text{ și } (f) \text{ nu } f \text{ cu } f(A) = 0, \text{ și } f > g \text{ pe } \mathbb{R})$$

Corolar: Polinomul minimal divide polinomul caracteristic.

20. 04. 2018

CURS 8

SPATII VECTORIALE EUCLIDIENE

E/\mathbb{R} dim $E = n$

* DEF: Un produs scalar pe E/\mathbb{R} e o formă biliniară simetrică și pozitiv definită.

$$\langle , \rangle : E \times E \rightarrow \mathbb{R}$$

$$\langle x, y \rangle = \langle y, x \rangle \quad (\text{simetria})$$

$$\langle x, x \rangle \geq 0, \quad (\forall) x \in E \text{ cu egalitate } \Leftrightarrow x = 0$$

Ex: Pe \mathbb{R}^n $\langle x, y \rangle := \sum_{i=1}^n x_i y_i$

* OBSV: pozitiv definită \Rightarrow nedegenerare

$$\langle x, y \rangle = 0 ; \quad (\forall) y = 0 \Rightarrow x = 0$$

Norma asociată produsului scalar este

$$\|x\| = \sqrt{\langle x, x \rangle}$$

INEQUALITY D $\|x+y\| \leq \|x\| + \|y\| \quad (1)$

PROP: (INEQUALITY CBS)

$$|\langle x, y \rangle| \leq \|x\| \cdot \|y\| \quad (2)$$

in equality $\Leftrightarrow y = \lambda x, \lambda \in \mathbb{R}$

$$\begin{aligned} (2) &= D(1) \quad \|(x+y)\|^2 = \langle x+y, x+y \rangle = \\ &= \|x\|^2 + \|y\|^2 + 2\langle x, y \rangle \leq \|x\|^2 + \|y\|^2 + 2\|x\| \cdot \|y\| \end{aligned}$$

* DEM: CBS pot presupune $x \neq 0, y \neq 0$

$$\text{In } \mathbb{R}^n \quad x = (x_i), \quad y = (y_i)$$

$$\left(\sum x_i y_i \right)^2 \leq \left(\sum x_i^2 \right) \left(\sum y_i^2 \right)$$

$$\langle x + \lambda y, x + \lambda y \rangle \geq 0, \quad (\forall) \Delta$$

$$\|x\|^2 + 2\langle x, y \rangle + \lambda^2 \|y\|^2 \geq 0, \quad (\forall) \lambda$$

$$\Delta = \langle x, y \rangle^2 - \|x\|^2 \cdot \|y\|^2 \leq 0$$

$x \perp y$ dacă $\langle x, y \rangle = 0$

Definiție $\forall (x, y)$ prim cos $\theta = \frac{\langle x, y \rangle}{\|x\| \cdot \|y\|}$

* OBSV: $\{v_1, \dots, v_K\}$ multime ortogonală

$\langle v_i, v_j \rangle = 0$ dacă $i \neq j$. \Rightarrow

\Rightarrow lin. indep.: $\sum_{i=1}^K a_i v_i = 0$

$$\begin{aligned} 0 &= \langle v_j, \sum a_i v_i \rangle = \sum a_i \langle v_j, v_i \rangle = a_j \|v_j\|^2 = \\ &\Rightarrow a_j = 0 \end{aligned}$$

Bază ortogonale (ortonormate)

$\{e_1, \dots, e_n\}$ cu $\langle e_i, e_j \rangle = 0$, ($\forall i \neq j$) bază ortog.
 $\langle e_i, e_j \rangle \neq 0$, ($\forall i$) bază orton.

Ex: Bază canonică din \mathbb{R}^n e orton. bază de
 $\sum x_i g_i$.

TEOREMA: (Gordan - Schmidt) - procedeu de
ortogonalizare

Fie $\{f_1, \dots, f_m\}$ bază arbitrară în $(E^*, \langle \cdot, \cdot \rangle)$.
Atunci există o bază ortonormată $\{e_1, \dots, e_m\}$
a.t. $\text{sp}\{e_1, \dots, e_m\} = \text{sp}\{f_1, \dots, f_m\}$, ($\forall i$).

Dem: Construiesc ^{întâi} o bază $\{e'_i\}$ ortogonală.

$$\text{Apoi } e_i = \frac{e'_i}{\|e'_i\|}$$

$$e'_i := f_i$$

Prezumem e'_1, \dots, e'_i construitti, definim:

$$e'_{i+1} = f_{i+1} + \sum_{j=1}^i a_j e'_j$$

cu scalarii a_j determinati de conditii
 $\langle e'_{j+1}, e_j \rangle = 0 \quad j \leq i$

$$0 = \langle e'_{i+1}, e_j \rangle = \langle f_{i+1}, e'_{j+1} \rangle + a_j \|e'_j\|^2$$

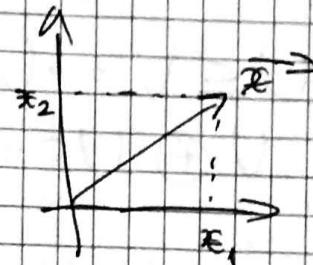
$$a_j = -\frac{\langle f_{i+1}, e'_j \rangle}{\|e'_j\|^2} \quad (\forall j \leq i)$$

$$\text{sp}\{e'_1, \dots, e'_{i+1}\} = \text{sp}\{e'_1, \dots, e'_i, f_{i+1}, e'_{i+1} - \sum_{j=1}^i a_j e'_j\}$$

$$= \text{sp}\{e'_1, \dots, e'_i, f_{i+1}\} = \text{sp}\{f_1, \dots, f_i, f_{i+1}\}$$

Fie $B = \{e_1, \dots, e_n\}$ bază ortonormală în E .

Fie $x = \sum x_i e_i \Rightarrow x_i = \langle x, e_i \rangle$

Fie $B' = \{e'_1, \dots, e'_n\}$ ortonormal.

$$e'_i = \sum a_{ij} e_j$$

$$\text{d}_{B'}^2 = \langle e'_k, e'_l \rangle = \left\langle \sum_i a_{ik} e_i, \sum_j a_{lj} e_j \right\rangle =$$

$$= \sum_{i,j} a_{ik} a_{lj} \delta_{ij} = \sum_i a_{ik} a_{il}$$

$$\boxed{A \cdot A^T = I_m}$$

$O(m) := \{A / A^T A = I_m\}$ grupul ortogonal

Fie $x \neq 0$, $x^\perp := \{y \in E / \langle x, y \rangle = 0\} \subset E$
ortogonalul lui x subspatiu

Ex: $y \in \mathbb{R}^3$, $x = (1, -1, 0)$

$$\begin{aligned} x^\perp &= \{y / y_1 \cdot 1 + y_2 \cdot (-1) + y_3 \cdot 0 = 0\} = \\ &= \{y / y_1 - y_2 = 0\} \end{aligned}$$

Dacă ~~nu este~~ $U \subset E$ — subspatiu

$$U^\perp := \{x \in E / \langle x, u \rangle = 0, \forall u \in U\} \subset E$$

subsp.

Se arată:

$$\underline{P}: (U^\perp)^\perp = U$$

$$U \subseteq V \Rightarrow U^\perp \supseteq V^\perp$$

$$U \oplus U^\perp = E$$

* OBSV: Dacă U , fie $\{u_1, \dots, u_k\}$ bază
ortonormată în U .

$\Rightarrow \{u_1, \dots, u_k\}$ e lin. indep. în $E = E$

\Rightarrow se completează la o bază în E

$$\{u_1, \dots, u_k, v_{k+1}, \dots, v_n\}$$

Apliția $G - S \Rightarrow \{u_1, \dots, u_k, \underbrace{v_{k+1}, \dots, v_n}_{U^\perp}\}$ ortonormată

PRODUS VECTORIAL

în R^3

$$R^3 \times R^3 \rightarrow R^3$$

Se notează $x \times y$ și e definit prin

$$\langle x \times y, z \rangle = \det(x, y, z), \quad (x, y, z) \in R^3$$

(definirea $\langle u, z \rangle = \dots$ $(\forall) z$)

$$\det(x, y, z) = \det \begin{pmatrix} x_1 & y_1 & z_1 \\ x_2 & y_2 & z_2 \\ x_3 & y_3 & z_3 \end{pmatrix} \quad (\text{componente
în bază
canonică})$$

$$\Rightarrow x \times y = -y \times x$$

$$z = l_1, l_2, l_3 \Rightarrow x \times y = \begin{vmatrix} x_2 & y_2 \\ x_3 & y_3 \end{vmatrix} l_1 - \begin{vmatrix} x_1 & y_1 \\ x_3 & y_3 \end{vmatrix} l_2$$

$$+ \begin{vmatrix} x_1 & y_1 \\ x_2 & y_2 \end{vmatrix} l_3$$

* OBSV: $\langle \mathbf{x} \times \mathbf{y}, \mathbf{x} \rangle = \langle \mathbf{x} \times \mathbf{y}, \mathbf{y} \rangle = 0$

$\mathbf{x} \times \mathbf{y} \perp \mathbf{x}$, $\mathbf{x} \times \mathbf{y} \perp \mathbf{y}$

$\mathbf{x} \times \mathbf{y} = 0 \Leftrightarrow \mathbf{x} = \alpha \mathbf{y}$

* OBSV: $\langle \mathbf{x} \times \mathbf{y}, \mathbf{x} \times \mathbf{y} \rangle = \|\mathbf{x} \times \mathbf{y}\|^2 \geq 0$

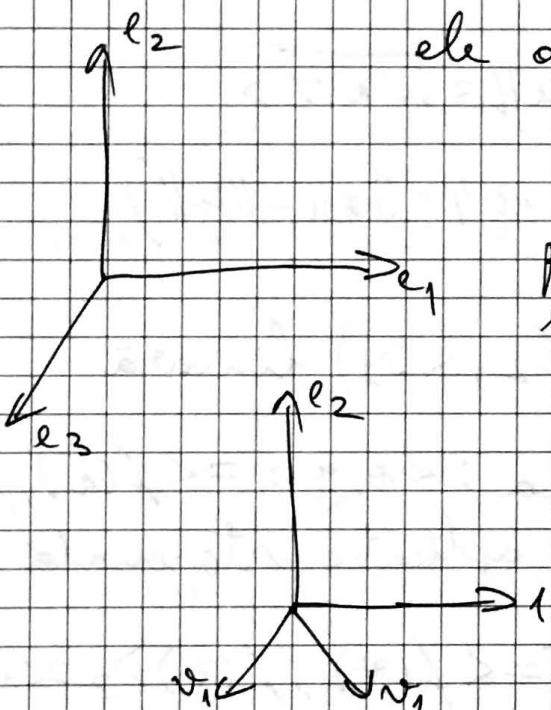
$\det(\mathbf{x}, \mathbf{y}, \mathbf{x} \times \mathbf{y}) = 0 \iff \{\mathbf{x}, \mathbf{y}, \mathbf{x} \times \mathbf{y}\}$

\Rightarrow e la fel orientată cu baza comună.

Paranteză despre orientare:

V/R

B, B' sunt la fel orientate dacă matricea de trecere dintre ele are $\det > 0$

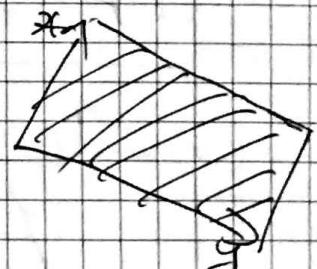
$\in \mathbb{R}^3$, o bază se numește pozitiv orientată dacă se schimbă în acel. ord. poz. dim. bazei

* OBSV: $\|\mathbf{x} \times \mathbf{y}\|^2 \stackrel{\text{calcul}}{=} \|\mathbf{x}\|^2 \cdot \|\mathbf{y}\|^2 - \langle \mathbf{x}, \mathbf{y} \rangle^2 =$

$$= \|\mathbf{x}\|^2 \cdot \|\mathbf{y}\|^2 - \|\mathbf{x}\|^2 \cdot \|\mathbf{y}\|^2 \cdot \cos^2 \theta$$

$$= \|\mathbf{x}\|^2 \cdot \|\mathbf{y}\|^2 \cdot \sin^2 \theta$$

$$\Rightarrow \|\mathbf{x} \times \mathbf{y}\| = \|\mathbf{x}\| \cdot \|\mathbf{y}\| \cdot \sin \theta$$

*OBSV: $\langle \underline{x} \times y, z \rangle$ n.m. produs mixt.

*OBSV: Prod. vectorial nu e asociativ.

$$(x \times y) \times z = \langle x, z \rangle y - \langle y, z \rangle x$$

*OBSV: $(x \times y) \times z + (z \times x) \times y + (y \times z) \times x =$
IDENTITATEA LUI JACOBI

Curs 9 | Geometrie

Transformări ortogonale

$$(E/R, \langle \cdot, \cdot \rangle) \rightsquigarrow \|x\| = \sqrt{x \cdot x} \quad \langle x, y \rangle = \frac{1}{2} (\|x+y\| - \|x-y\|)$$

Def: $f: (E_1, \langle \cdot, \cdot \rangle_1) \rightarrow (E_2, \langle \cdot, \cdot \rangle_2)$ linică cu proprietate $\langle x, y \rangle_1 = \langle f(x), f(y) \rangle_2$

Apliție ortogonală;

Oboz: $\|f(x)\|^2 = \langle f(x), f(x) \rangle_2 = \langle x, x \rangle_1 = \|x\|^2 \Rightarrow f$ păstrează normele

În particular dacă $x \neq 0 \Rightarrow \|x\|_1 \neq 0 \Rightarrow \|f(x)\|_2 \neq 0 \Rightarrow f(x) \neq 0 \Rightarrow \ker f = \{0\} \Rightarrow f$ injectiv.

De acum încolește: $E_1 = E_2 = E, \langle \cdot, \cdot \rangle$

$f: E \rightarrow E, \langle f(x), f(y) \rangle = \langle x, y \rangle$; f e inj $\Rightarrow f$ izomorfism;

Fie $h: E \rightarrow E$, ortog. $\Rightarrow f \circ h, h \circ f$ sunt ortogonale.

$$\langle f \circ h(x), f \circ h(y) \rangle = \langle f(h(x)), f(h(y)) \rangle \stackrel{f \text{ ortog}}{\equiv} \langle h(x), h(y) \rangle \stackrel{h \text{ ortog}}{\equiv} \langle x, y \rangle$$

id. e apliție ortogonală

f ortog $\Rightarrow f^{-1}$ e ortog $\Rightarrow O(E, \langle \cdot, \cdot \rangle) := \{f: E \rightarrow E \text{ ortog}\}$ grup.

Transf. ortogonale

Pb: Fie $B = \{e_1, \dots, e_m\}$ ortogonal; $f \in O(E, \langle \cdot, \cdot \rangle) \Rightarrow [f]_B$ e ortog.

$$\text{Defin: } f(e_i) = \sum a_{ki} e_k; \quad A = \{f\}_B$$

$$\langle f(e_i), f(e_j) \rangle = \left\langle \sum a_{ki} e_k, \sum a_{lj} e_l \right\rangle$$

$$\langle e_i, e_j \rangle = \sum_{k,l} a_{ki} a_{lj} f$$

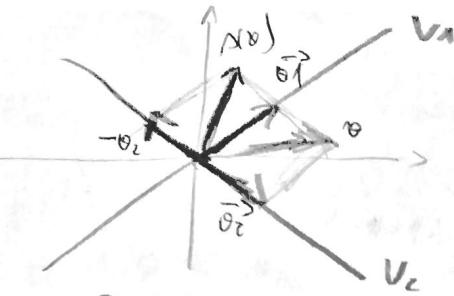
$$\sum_k a_{ki} a_{kj} = f_{ij} \hookrightarrow A^t = I_m; \quad A \in \mathcal{O}(m)$$

Ex: În gen: fie V sp. vectorial, $V = V_1 \oplus V_2$

$$\text{Fie } \alpha: V \rightarrow V \text{ parim} \quad \alpha|_{V_1} = v_1, \quad \alpha|_{V_2} = -v_2$$

$$V \ni v = v_1 + v_2 \Rightarrow \alpha(v) = \alpha(v_1 + v_2) = \alpha(v_1) + \alpha(v_2) = v_1 - v_2$$

Simetria a lui V dă $v_1 \sim v_1$ și $v_2 \sim v_2$.

$$\Delta(v) = \Delta(v_1 - v_2) \Rightarrow v_1 = v_2$$

$$\Delta^2 = I_V$$

similitate reet = transf lin cu $\Delta^2 = I_V$

Dacă $V = (E, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ și $v_1, v_2 \in V$ și $v_1 \perp v_2$
 $(v_2 = v_1^\perp) \Rightarrow$ similitate ortogonală

$$\|\Delta(v)\|^2 = \|v_1 - v_2\|^2 = \langle v_1 - v_2, v_1 - v_2 \rangle = \|v_1\|^2 + \|v_2\|^2 - 2 \langle v_1, v_2 \rangle$$

$$4\|v\|^2 = \langle v_1 + v_2, v_1 + v_2 \rangle = \|v_1\|^2 + \|v_2\|^2$$

Def: Proiecție $V = V_1 \oplus V_2$ $P: V \rightarrow V_2$ $P(v) = v_1$
 $P(P(v)) = P(v)$ $P^2 = P$;

Dacă $V_1 \oplus V_2$ ortog. proiecție ortog.

! Nu e transf. ortog. $\Rightarrow \ker P = V_2$

$$P(v) = v_1 = \frac{v_1 + v_2}{2} + \frac{v_1 - v_2}{2} = \frac{1}{2}I_V + \frac{1}{2}\Delta(v)$$

$$2P = I_V + \Delta$$

Dacă $\left\{ \frac{e_1 + i e_2}{\sqrt{2}}, \frac{e_1 - i e_2}{\sqrt{2}} \right\}$ $[E] = \begin{pmatrix} I_k & \\ & I_{m-k} \end{pmatrix}$ $[P] = \begin{pmatrix} I_k & \\ & 0 \end{pmatrix}$

Pl: Radacini palin. carac. ale unei transf. ortogonale au modulele 1.
 În particular, rad. reale, dacă există sunt 1 sau -1

Def: Fie $\lambda = a+ib$ răd. a lui $P_f = \det(A - \lambda I_m)$

$$\text{Fie } f(x+iy) := f(x) + if(y)$$

Dacă λ e răd. a lui P_f , $\exists x+iy \neq (0,0)$ astfel că $f(x+iy) = \lambda(x+iy)$

$$f(x) + if(y) = (a+ib)(x+iy) = ax+by + i(bx+ay)$$

$$f(x) = ax - by$$

$$f(y) = bx + ay$$

$$\|x\|^2 = \|f(x)\|^2 = \langle ax - by, ax - by \rangle = a^2\|x\|^2 + b^2\|y\|^2 - 2ab\langle x, y \rangle$$

$$\|y\|^2 = \|f(y)\|^2 = \langle bx + ay, bx + ay \rangle = b^2\|x\|^2 + a^2\|y\|^2 + 2ab\langle x, y \rangle$$

$$\|x\|^2 + \|y\|^2 = (a^2 + b^2)(\|x\|^2 + \|y\|^2) \Rightarrow a^2 + b^2 = 1$$

Observație: Aplic ortog. într-un subspațiu de dim 1 sau 2

Curs 9.2 Geometrie

Obs: Fie $f \in O(E, \langle \cdot, \cdot \rangle)$, $U \subset E$ subsp.

Dacă $f(U) = U$, atunci $f(U^\perp) = U^\perp$

Dem: $E = U \oplus U^\perp$. Fie $x \in U^\perp$, $f(x) \in U^\perp \Leftrightarrow \langle f(x), y \rangle = 0 \forall y \in U$

$$f(x) = \langle x, z \rangle = 0$$

Obs: Dacă $f \in O(E, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ și $E = U \oplus U^\perp$ este o bază ortogonală $\{e_1, e_2, \dots, e_m\}$ extinsă de $\{e_{m+1}, e_{m+2}, \dots, e_n\}$

$$[f] = \begin{pmatrix} [f|_U] & 0 \\ 0 & [f|_{U^\perp}] \end{pmatrix}$$

Clasificarea transformărilor ortogonale.

i) $\dim E = 1$ $\forall x \neq 0 \rightarrow f(x) = \lambda x \rightarrow \lambda$ e val proprie;

$$\text{fotog} \Rightarrow \lambda = \pm 1 \Rightarrow f = \pm 1_E$$

ii) $\dim E = 2$ Fie $\{e_1, e_2\}$ bază ortogonală, pozitiv orientată

$$\text{Fie } A = [f]_B \Rightarrow A \cdot A^t = I_2$$

$$A = \begin{pmatrix} ab \\ cd \end{pmatrix}$$

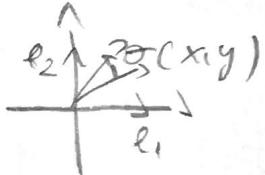
$$\begin{cases} a^2 + b^2 = 1 \\ c^2 + d^2 = 1 \\ ac + bd = 0 \end{cases}$$

~~$a = \cos \theta, b = -\sin \theta$~~

$$1) \det A = 1 \Rightarrow a = \cos \theta, b = -\sin \theta,$$

$$c = \sin \theta, d = \cos \theta$$

$$A = \begin{pmatrix} \cos \theta & -\sin \theta \\ \sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix}$$

$$A \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} x \cos \theta & -y \sin \theta \\ x \sin \theta & y \cos \theta \end{pmatrix}$$

Rotare de θ în sens trigonometric.

$$2) \det A = -1 \rightarrow \begin{pmatrix} \cos \theta & \sin \theta \\ \sin \theta & -\cos \theta \end{pmatrix}$$

$$\boxed{A^2 = I_2 \Rightarrow f^2 = 1_E \Rightarrow f \text{ este simetria ortogonală}}$$

\Rightarrow există $\{\bar{e}_1, \bar{e}_2\}$ ortogonali ai $f(\bar{e}_1) = \bar{e}_1, f(\bar{e}_2) = -\bar{e}_2 \Rightarrow [f]_{\bar{B}} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos \pi & \sin \pi \\ \sin \pi & -\cos \pi \end{pmatrix}$

$\dim E = 3$

gr $P_f = 3 \Rightarrow f$ ead reacție $\Rightarrow f$ val proprie

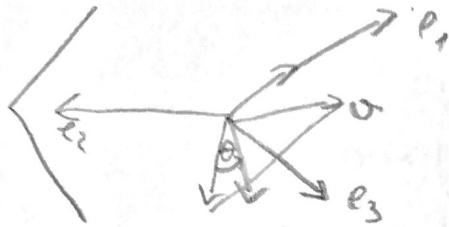
$$a) \det f = 1$$

a.) f are val proprie $\lambda = 1 \Rightarrow \exists e_1, \|e_1\| = 1$ astfel încât $f(e_1) = e_1$

$$\text{Fie } U = e_1^\perp \Rightarrow U = \bigoplus_{\substack{\dim U=2 \\ U \subset E}} f(U) = U \Rightarrow f|_U \in O(U, \langle \cdot, \cdot \rangle)$$

$\rightarrow \text{C}(\mathbb{R})^{3,3}$

$\Rightarrow [f]$ într-o bază ~~ortogonală~~ $\{e_1, e_2, e_3\}$ va fi $\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \theta & -\sin \theta \\ 0 & \sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix}$

a) $\lambda = -1$ și e_1 cu $\det f|_{e_1} = -1$

Dacă $U = e_1^\perp$ $\det(f|_U) = -1$

$$\begin{array}{l} \text{foarte} \\ \text{ortonormală} \end{array} \quad [f|_U] = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \quad \Rightarrow [f] = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{pmatrix}$$

c) \exists baza $\{l_3, l_1, l_2\} \Rightarrow \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

b) $\det f = -1$; a) $\lambda = 1$

c) $\lambda = 2$

Concluzie: Dacă $f = O(E^3, \mathbb{R})$ există o bază ortonormală care să fie matrice de formă:

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \theta & -\sin \theta \\ 0 & \sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix} \text{ sau } \begin{pmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \theta & -\sin \theta \\ 0 & \sin \theta & \cos \theta \end{pmatrix}$$

În general
formă ortog.

$$\left(\begin{array}{ccc} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{array} \right) \quad \boxed{A(\theta_1)} \quad \boxed{A(\theta_2)}$$

Geometrie
Endomorfism simetric
C10

$(E/R^1, <, >)$ $f \in \text{End}(E)$ e simetric

$$\text{daca } \langle f(x), y \rangle = \langle x, f(y) \rangle$$

Daca $\{e_i\}$ e ortonormala

$$f(e_i) = \sum_{k=1}^n q_{ki} e_k$$

$$\langle f(e_i), e_j \rangle = \langle e_i, f(e_j) \rangle$$

$$\langle \sum q_{ki} e_k, e_j \rangle = \langle e_i, \sum q_{kj} e_k \rangle$$

$$\sum q_{ki} \delta_{kj}$$

$$\sum q_{kj} \delta_{ik} \Rightarrow q_{ji} = q_{ij}$$

Deci: $\#$

Prop: f e endom. simetric \Leftrightarrow matricea sa intra-o baza ortogonală e simetrică

Obs: O asemenea matrice are numai val proprii reale

Prop: Vectorii proprii ai unor valori proprii distincte sunt ortogonali.

Dem: $f(x) = \lambda x, f(y) = \mu y$, si $\lambda \neq \mu$

$$\Rightarrow \langle x, y \rangle = 0$$

$$\langle x, f(y) \rangle = \langle x, \mu y \rangle = \mu \langle x, y \rangle$$

$$\langle f(x), y \rangle = \langle \lambda x, y \rangle = \lambda \langle x, y \rangle$$

$$\Rightarrow (\lambda - \mu) \langle x, y \rangle = 0 \Rightarrow \langle x, y \rangle = 0$$

P Daca $U \subset E$ a.s. $f(U) \subseteq U$ atunci si $f(U^\perp) \subseteq U^\perp$

Teorema:

Fie $f \in \text{End}(E)$ un endom. simetric. Atunci există o bază ortonormală de vectori proprii (în particular f se diagonalizează în acea bază).

Dem: Fie λ val proprie, fie e_1 vector propriu $f(e_1) = \lambda e_1$.

Presupun $\|e_1\|=1$

$\Rightarrow E_1 := e_1^\perp$ e subspace invariant $\Rightarrow f|_{E_1} \in \text{End}(E_1)$ și este simetric.

$$\dim E_1 = \dim E - 1$$

Se iterează ...

Fie $b(x, y) := \langle f(x), y \rangle$

\uparrow formă biliniară

$$b(x, y) = b(y, x)$$

$$\rightsquigarrow q(x) = b(x, x)$$

Corolar: Orice formă quadratică reală se poate aduce la forma canonica prin transformare ortogonală

Ex: $(\mathbb{R}^4, \langle \cdot, \cdot \rangle)$

$$q(x) = 2x_1x_2 + 2x_1x_3 - 2x_1x_4 - 2x_2x_3 + 2x_2x_4 + 2x_3x_4$$

1) Met. Gauss:

$$x_1 = y_1 + y_2$$

$$x_2 = y_1 - y_2$$

$$x_i = y_i \quad i=3,4$$

$$\begin{aligned} q(y) &= 2y_1^2 - 2y_2^2 + 4y_2y_3 - 4y_2y_4 + 2y_3y_4 \\ &= 2y_1^2 - 2(y_2^2 - 2y_2y_3 + 2y_2y_4) + 2y_3y_4 \\ &= 2y_1^2 - 2(y_2 - y_3 + y_4)^2 + 2y_3^2 + 2y_4^2 - 4y_3y_4 \end{aligned}$$

$$z_2 = y_2 - y_3 + y_4$$

$$z_i = y_i, i=1,3,4$$

$$q(z) = 2z_1^2 - 2z_2^2 + 2z_3^2 + 2z_4^2 - 2z_3 z_4$$

$$= 2z_1^2 - 2z_2^2 + 2(z_3^2 - z_3 z_4) + 2z_4^2$$

$$= 2z_1^2 - 2z_2^2 + 2 \underbrace{(z_3 - \frac{1}{2}z_4)^2}_{U_3} - \frac{1}{2}z_4^2 + 2z_4^2$$

$$U_3 = z_3 - \frac{1}{2}z_4$$

$$U_i = z_i, i=1,2,4$$

$$q(U) = 2U_1^2 - 2U_2^2 + 2U_3^2 + \frac{3}{4}U_4^2$$

$$2) [q] = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & -1 & 1 \\ 1 & -1 & 0 & 1 \\ -1 & 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} = [f]$$

$$\text{Calc. } P_f(x) = \det[f] - x \cdot J_4 = (x-1)^3(x+3)$$

Calc. vect propri p.t. $\lambda=1$

$$\left(\begin{array}{cccc} -1 & 1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \\ -1 & 1 & 1 & -1 \end{array} \right) \left(\begin{array}{c} x \\ y \\ z \\ t \end{array} \right) = \left(\begin{array}{c} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{array} \right)$$

$$x - y - z + t = 0$$

Sol generală $(a, b, c, a-b-c)$, $a, b, c \in \mathbb{R}$ $\leftarrow \dim 3$

Aleg o bază în acest subsp (coresp lui $\lambda=1$)

$$\begin{aligned} (1, 1, 0, 0) \\ (1, 0, 1, 0) \quad \text{nu e option!} \\ (-1, 0, 0, 1) \end{aligned}$$

\Rightarrow o bază orthonormală cu G-S (un alg.)

$$e_1 = \left(\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}, 0, 0 \right)$$

$$e_2 = \left(\frac{1}{\sqrt{6}}, -\frac{1}{\sqrt{6}}, \frac{\sqrt{6}}{3}, 0 \right)$$

$$e_3 = \left(-\frac{\sqrt{3}}{6}, \frac{\sqrt{3}}{6}, \frac{\sqrt{3}}{6}, \frac{\sqrt{3}}{2} \right)$$

Pt $\lambda = -3$

După cunoașteți obțin

$$e_4 = \left(\frac{1}{2}, -\frac{1}{2}, -\frac{1}{2}, \frac{1}{2} \right)$$

Forma canonică: $q(0) = U_1^2 + U_2^2 + U_3^2 - 3U_4^2$
 \downarrow
 $(x-1)^2(x+3) \rightarrow 3 de 1, un -3$

Spatii affine

Fie $A \neq \emptyset$, V/K , $\varphi: A \times A \rightarrow V$

(A, V, φ) s.n. spațiu afin dacă

1) $\forall O \in A$, $\varphi_O: A \rightarrow V$, $\varphi_O(A) = \varphi(O, A)$ e bijecție

2) $\varphi(A, B) + \varphi(B, C) = \varphi(A, C)$

K $A = K^n$, $V = K^n$

$\varphi: K^n \times K^n \rightarrow K^n$, $\varphi(x, y) = y - x$

2) $\varphi(x, y) + \varphi(y, z) = (y - x) + (z - y) = z - x = \varphi(x, z)$

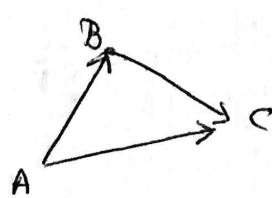
1) $O = (O_1, \dots, O_n)$

$\varphi_O: K^n \rightarrow K^n$, $\varphi_O(x) = x - O = (x_1 - O_1, \dots, x_n - O_n)$

2) Generalizare:

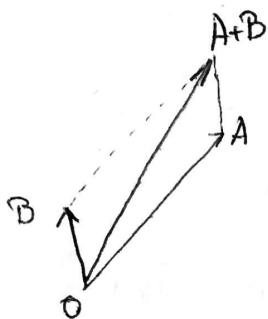
• V e sp. afin peste el insusi'

Notate $\varphi(A, B) = \overrightarrow{AB}$

Obs: Cf. 1) pt fiecare O din \mathbb{A} , $\exists!$ struct de sp. vect pe A , cu originea O , a.i. $\varphi: A \rightarrow V$ e izomorfism

$$A + B = \varphi^{-1}(\varphi_0(A) + \varphi_0(B))$$

Ex. important

$$A \in M(m, n, K) \quad B \in K^n$$

$$\mathcal{J}_{A,B} = \{x \in K^n \mid Ax = B\}$$

$$\text{e spatiu afin peste } \mathcal{J}_A = \{x \in K^n \mid Ax = 0\}$$

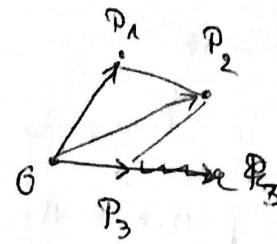
$$\varphi(x, y) = y - x$$

$$\begin{aligned} Ax &= B \\ Ay &= B \end{aligned} \quad \Rightarrow \quad A(y - x) = 0 \Rightarrow y - x \in S_A (\mathcal{J}_A)$$

$$\text{Combinatie afina: } \sum_{i=1}^k q_i P_i = P \quad \sum q_i = 1$$

φ Centrul de masă : $\frac{m_1 \overrightarrow{OP_1} + m_2 \overrightarrow{OP_2} + m_3 \overrightarrow{OP_3}}{m_1 + m_2 + m_3}$

$$\frac{\frac{m_1}{\sum m_i} \overrightarrow{OP_1} + \frac{m_2}{\sum m_i} \overrightarrow{OP_2} + \frac{m_3}{\sum m_i} \overrightarrow{OP_3}}{\frac{m_1 + m_2 + m_3}{\sum m_i}} = \overrightarrow{OP} \Rightarrow$$

$$\overrightarrow{OP} = \frac{m_1}{\sum m_i} \overrightarrow{P_1} + \frac{m_2}{\sum m_i} \overrightarrow{P_2} + \frac{m_3}{\sum m_i} \overrightarrow{P_3}$$

$$\sum_i a_i \overrightarrow{P_i} = \overrightarrow{OP} \quad \sum a_i = 1$$

$$\sum a_i \overrightarrow{OP_i} = \overrightarrow{OP} \quad \forall O \in V$$

Obs: pt 2 pnt, $A \neq B$ suntem $aA + (1-a)B$

Def $\{P_1, \dots, P_k\}$ e qfin indep (dep) dacă $(\overrightarrow{P_1}, \overrightarrow{P_2}, \overrightarrow{P_1}, \overrightarrow{P_3}, \dots, \overrightarrow{P_1}, \overrightarrow{P_k})$ e indep (dep)

Obs: În loc de P_1 , pot considera oricare P_i

Def $\dim A := \dim V$

Def $\{O; e_1, \dots, e_n\}$ e reper cartesian dacă O este și $\{e_1, \dots, e_n\}$ bază în V

$$\text{Dacă } P \in A \Rightarrow \overrightarrow{OP} = \sum_{i=1}^n x_i \overrightarrow{e_i}$$

Dacă $e_i = \overrightarrow{OP_i}$ (în mod unic pt că $P \in \text{loc}_i$)

$$\overrightarrow{OP} = \sum_i x_i \overrightarrow{OP_i} = (1 - \sum x_i) \overrightarrow{O} + \sum x_i \overrightarrow{OP_i}$$

$$\Rightarrow P = (1 - \sum x_i)O + x_1 P_1 + \dots + x_n P_n$$

$(1 - \sum x_i, x_1, \dots, x_n)$ coordonatele affine ale lui P în reperul afin $\{O, P_1, \dots, P_n\}$

$\emptyset \neq S \subset A$, $Af(S) = \{ \sum_{i=1}^k a_i p_i \mid \sum_{i=1}^k a_i = 1, k \in \mathbb{N}, p_i \in S \}$

Ex: $S = \{A, B\}$, $Af(A, B) = \{aA + (1-a)B \mid a \in \mathbb{R}\}$
e dreapta AB

Af - inchiderea afină

Def: $S \subseteq A$, S subsp. afin dacă $Af(S) = S$

$\text{Car } K \neq 2$

$\boxed{\text{Tez:}} \quad S \subseteq A$ e subsp. af $\Leftrightarrow \forall A \neq B, aA + (1-a)B \in S$

$\Leftrightarrow \forall P_i, i=1, \dots, K, \forall a_i \in \mathbb{K} \quad \sum_{i=1}^K a_i = 1, \sum_{i=1}^K a_i P_i \in S$

Obs S_i subspatii, $i=1, 2, \dots \Rightarrow \cap S_i$ e subspatiu

Obs Dacă $S \subseteq A$ subspatiu, atunci $\forall o \in S, \frac{o}{S} \rightarrow$
 $V_S := \{ \overrightarrow{op} \mid p \in S \}$ e subsp. vect

și $(S, p|_{S \times S}, V_S)$ sp. afin

In particular: $\mathcal{S}_{A,B}$ e subsp. afin în \mathbb{K}^n
"
 S_{AB} "

Geometrie Curs 12
Geometrie euclidiană

$K = \mathbb{R}$ $E/\mathbb{R} =$ spațiu vectorial
 (E, E, φ) $(E/\mathbb{R}, \angle, >)$

1) Putem lucra cu repere ortonormale $R = \{0, e_1, \dots, e_m\}$ $\langle e_i, e_j \rangle = \delta_{ij}$

\Rightarrow schimbări de coordonate sunt de tipul $X' = AX + B$, $A \in \mathcal{O}(m)$.

2) $d : E \times E \rightarrow \mathbb{R}_+$, $d(A, B) := \|\vec{AB}\| = \sqrt{\langle \vec{AB}, \vec{AB} \rangle}$

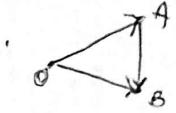
\Leftrightarrow img A pt d.

Dacă în R $A = (x_1 \dots x_m)$, $B = (y_1 \dots y_m)$ $\vec{OA} = \sum x_i e_i$ $\vec{OB} = \sum y_j e_j$

$$d(A, B) = \|\vec{AB}\| = \|\vec{OB} - \vec{OA}\| = \left\| \sum (y_i - x_i) e_i \right\| = \left[\sum (y_i - x_i)^2 \right]^{1/2}$$

Cordar: $\vec{AB} \perp \vec{AC} \Leftrightarrow d(A, B)^2 + d(A, C)^2 = d(B, C)^2$

$$\sum (b_i - a_i)(c_i - a_i) = 0 \quad \sum (b_i - a_i)^2 + \sum (c_i - a_i)^2 = \sum (c_i - b_i)^2$$

Perpendicularitatea:

$E_1 \perp E_2$ două subspații, dacă $E_1 \subseteq E_2^\perp$ sau $E_2 \subseteq E_1^\perp$

• $E_1 = E_2^\perp$ ($\dim E_1 + \dim E_2 = m$, $E_1 \oplus E_2 = E$)

$E_1 \neq E_2$ ne numesc mernale.

Proprietate: Dacă $E_1 \neq E_2$ sunt mernale $\Rightarrow E_1 \cap E_2 = \{0\}$

Dem: Folosesc teorema dimensiunii $\dim(E_1, E_2) = \dim E_1 + \dim E_2 - \dim(E_1 \cap E_2)$

$\Rightarrow \dim(E_1, E_2) = m+1$ deoarece $E_1 \subseteq E_2 \Rightarrow E_1 \cap E_2 \neq \emptyset$

Teorema Pitagora \Rightarrow Dacă H este hiperplan, $d \perp H$.

Dacă $d \cap H = \{A\}$. și dacă $d(P, H) = \min \{d(P, B) / B \in H\} = d(P, A)$

Ecuații subspațiilor:

1) (d) $\frac{x_1 - x_{10}}{e_1} = \dots = \frac{x_m - x_{m0}}{e_m}$ (l₁, ..., l_m) determinăți parțial la proporționalitate. $R = \{0, e_1, \dots, e_m\}$ fixat.

$\left(\frac{l_1}{\sqrt{\sum e_i^2}}, \dots, \frac{l_m}{\sqrt{\sum e_i^2}} \right) \Rightarrow$ pot presupune că $\sum l_i^2 = 1$

$$\text{res}(\vec{d}, e_i) = \frac{\langle \vec{d}, e_i \rangle}{\|\vec{d}\| \cdot \|e_i\|} = \frac{\langle \sum l_j e_j, e_i \rangle}{\sqrt{\sum e_j^2}} = l_i$$

2) Fie H să ec. $a_1 x_1 + \dots + a_m x_m + a_0 = 0$

Care ecuație are mernala la H? Care este direcția?

Fie d mernala, de direcție (e₁, ..., e_m) $\frac{x_i - x_{i0}}{e_i} = t$.

Averim $(e_1, \dots, e_m) \perp (a_1 x_1 + \dots + a_m x_m) = 0$

ecuația omogenă atașată

$$a_1 x_1 + \dots + a_{m-1} x_{m-1} - \frac{a_1}{a_m} x_1 - \dots - \frac{a_{m-1}}{a_m} x_{m-1} = 0$$

Condiția de perpendicolaritate: $a_1 x_1 + \dots + a_{m-1} x_{m-1} - \ln \left(\frac{a_1}{a_m} x_1 + \dots + \frac{a_{m-1}}{a_m} x_{m-1} \right) = 0$

$$+ (x_1, \dots, x_{m-1})$$

$$\left\{ \begin{array}{l} l_1 - \ln \frac{a_1}{a_m} = 0 \\ \vdots \\ l_{m-1} - \ln \frac{a_{m-1}}{a_m} = 0 \end{array} \right. \quad \frac{l_1}{a_1} = \frac{e_2}{a_2} = \dots = \frac{l_{m-1}}{a_{m-1}} = \frac{l_m}{a_m}$$

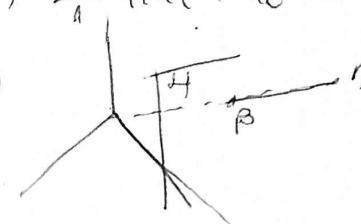
$$(l_i) = (k a_i) \quad i=1, m$$

P. Parametrii directori ai normalii la H sunt proporționali cu coeficienții ec. lui H

Ex: $x+y+z-1=0 \Rightarrow \frac{x-1}{1} = \frac{y-1}{1} = \frac{z-1}{1}$ e normală la planul $(1,1,1)$

Distanța de la un punct la un subspace.

1) $d(A, H) = ? \quad A \notin H. \quad A(d_1, \dots, d_m) \ni^*(H) \quad \sum_1^m a_i x_i + a_0 = 0$

- Ecuatia normali primă A: $\frac{x_1 - a_1}{a_1} = t \quad (d)$
- $d(A, H) = \sqrt{\sum_{i=1}^m (a_i t + a_i)^2}$

Coordonatele lui B: $-a_1 \frac{a_0 + \sum a_i d_i}{\sum a_i^2} + a_i$

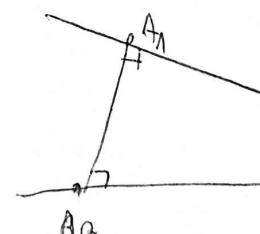
$$d(A, H) = |\overrightarrow{AB}| = \frac{\sqrt{\sum a_i^2} \cdot \sqrt{(a_0 + \sum a_i d_i)^2}}{\sqrt{\sum a_i^2}}$$

a) Dacă $\mathcal{E}_1 \subset \mathcal{E}_2$ subspaceuri de dim \mathbb{R}^k , $A \notin \mathcal{E}_1$, $\dim(\mathcal{E}_1 + \{A\}) =$
 $\Rightarrow \mathcal{E}_1$ e hiperplan în $\mathcal{E}_1 + \{A\}$
 \Rightarrow Există și se calculează ceea ce sus $d(A, \mathcal{E}_1)$.

Ex: $d(d_1, d_2)$ în \mathbb{R}^3 și găzdui perpendiculară pe comună.

$$\frac{x_1 - a_1}{l_1} = \frac{y_1 - b_1}{m_1} = \frac{z_1 - c_1}{n_1} = t$$

$$\frac{x_2 - a_2}{l_2} = \frac{y_2 - b_2}{m_2} = \frac{z_2 - c_2}{n_2} = t$$

$$d^2(A_1, A_2) = (x_1 - a_1 - l_2 s - a_2)^2 + \dots$$

$$f(s, t) \quad \frac{\partial f}{\partial s} = 0 \quad \frac{\partial f}{\partial t} = 0$$

Conice și cuadrice.

Multimi de soluții ale unor ecuații de gradul 2.

$$\mathbb{R}^2 \quad ax^2 + by^2 + 2cx + 2dy + e + 2fx + g = 0$$

$$\mathbb{R}^3 \quad ax^2 + by^2 + cz^2 + 2bxy + 2cxz + 2dyz + 2ex + 2fy + 2gz + h = 0$$

În general: $\sum a_{ij}x_i x_j \quad A = (a_{ij}) \quad a_{ij} = a_{ji}$

$$\sum a_{ij}x_i x_j + 2 \sum b_i x_i + c = 0$$

$$A = \begin{pmatrix} a_{ij} & b_1 \\ b_1 & \dots & b_{m-1} \\ \vdots & & c \end{pmatrix}$$

$$\bar{X} = \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix}$$

$$X = \begin{pmatrix} x_1 \\ \vdots \\ x_m \end{pmatrix}$$

$$\bar{X}^T A \bar{X} = 0 \quad (\Rightarrow) \quad \bar{X}^T A \bar{X} + 2 \bar{X}^T B \bar{X} + c = 0$$

1) Conice în \mathbb{R}^2

Cazul 1. $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} - 1 = 0$ elipsă

$a = b \Rightarrow$ cerc.

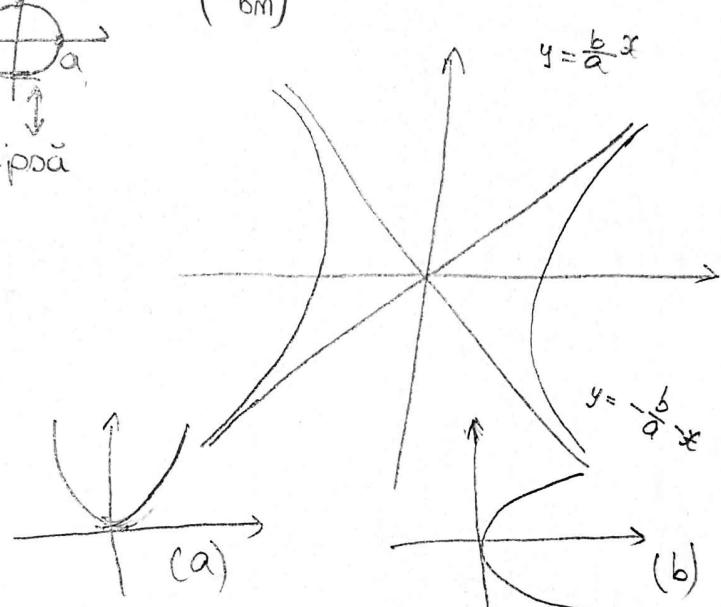
Cazul 2. $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} - 1 = 0$

$$A = \begin{pmatrix} \frac{1}{a^2} & 0 \\ 0 & \pm \frac{1}{b^2} \end{pmatrix}$$

Cazul 3. $x^2 - ky = 0 \quad (a)$

$$y - kx = 0 \quad (b)$$

parabolă.

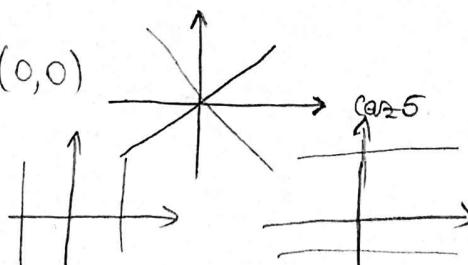
$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \text{ sau } A = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$B = \begin{pmatrix} 0 \\ -k/2 \end{pmatrix}$$

Cazul 4. $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 0 \Rightarrow (0,0)$

Cazul 5: $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 0$

Cazul 6: $x^2 = ky > 0 \quad y = kx$

Dacă avem în general: $\bar{X}^T A \bar{X} + 2 \bar{X}^T B \bar{X} + c = 0 \quad m=2$.

A simetrică \Rightarrow av valori proprii reale.

Există schimbare de coordinate (prin transfo. ortogonale) a?

A la formă diagonală $\begin{pmatrix} \lambda_1 & 0 \\ 0 & \lambda_2 \end{pmatrix}$

$$\lambda_1 x^2 + \lambda_2 y^2 + 2B'x + 2b'_1x + 2b'_2y + c = 0$$

$$\lambda_1 (x^2 + 2 \frac{b'_1}{\lambda_1} x) + \lambda_2 (y^2 + 2 \frac{b'_2}{\lambda_2} y) + c = 0$$

$$\lambda_1 (x + \frac{b'_1}{\lambda_1})^2 + \lambda_2 (y + \frac{b'_2}{\lambda_2})^2 + c - \frac{b'^2_1}{\lambda_1} - \frac{b'^2_2}{\lambda_2} = 0$$

Dacă $\lambda_1 \neq 0, \lambda_2 \neq 0 \Rightarrow$ elipsă sau hiperbolă.

$$\lambda_1 = 0: \quad \lambda_2 y^2 + 2b_1' x + c' = 0$$

$$2b_1' \left(x + \frac{c'}{2b_1} \right) = 0$$

$$x^2 - 3xy + 2y^2 - 2x + y - 1 = 0$$

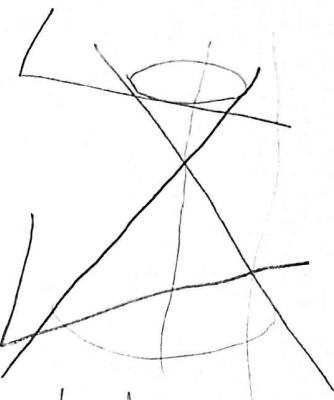
$$A = \begin{pmatrix} 1 & -3/2 \\ -3/2 & 2 \end{pmatrix} \quad \Delta = 2 - \frac{9}{4} = -\frac{1}{4} < 0 \Rightarrow \text{hiperbola.}$$

$$2x - 3y - 2 = 0$$

$$4y - 3x + 1 = 0$$

$$\begin{pmatrix} 2 & -3 \\ -3 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \end{pmatrix}$$

$$Ax + By + C = 0$$

Prop: Lecul geometric al punctului cu raporturi distanțelor la un punct fix și la o dreaptă fixă constând în o conică și medigenerată. ($\operatorname{rg} A = 3$)

$$(x-c)^2 + y^2 = c^2 [(x-x_0)^2 + (y-y_0)^2]$$

$$d(A, d)^2$$

